

Lapunk mai száma 10 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EKVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 66. SZÁM.

DEBRECEN, 1933. MÁRCIUS 22., SZERDA.

ÁRA: 10 FILLER

Gömbös: A revízió kérdése már nemzetközi probléma lett és ez fontosabb, mint bármely belpolitikai siker

Magyarország akkor nyeri meg a történelmi játszmát, ha hi deg ésszel játéza azt.

Budafok, március 21. Budafok megyei város díszközgyűlése kedden délután adta át a díszpolgári oklevelet a miniszterelnöknek, aki délután 6 óra körül autón érkezett a fővárosból. A városháza előtt felállított diadalkapunál ünnepélyesen fogadták a miniszterelnököt. A katonai és rendőri hatóságok vezetőinek jelentkezése után a polgármester üdvözölte nagy beszédben Gömbös Gyulát, aki a fogadtatás után azonnal a városháza közgyűlési terembe ment. A miniszterelnököt megérkezésekor szünni nem akaró nagy tapsal és éljenzéssel fogadták. A főispán nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölve a miniszterelnököt és a vendégeket.

Ezután Poós Rezső apátplébános üdvözölte a miniszterelnököt. Majd Macskásy Sámuel főjegyző bemutatatta és felolvasta a művészi kivitelű díszpolgári oklevelet, amelyet a polgármester nyújtott át a miniszterelnöknek.

Gömbös Gyula miniszterelnök állott fel szólásra s többek közt ezeket mondotta:

— Ha megtisztelt egy közület valakit azzal, hogy megválassza díszpolgárának, ez a legnagyobb elismerés a politikai számára. Az öncélú nemzetállamban mindenki egy irány felé törekszik. Nem délibábokat hirdető politikus vagyok, hanem realpolitikus. A magyar nemzetnek történelmi elhivatottsága van a Duna medencében és azt senkinek vitathatja el tőlünk. Amikor MacDonald szótartó intézett a magyarokhoz, azt mondtam, hogy a világ felismerte nemzetünk történelmi szerepét és ha egy világhatalom a mostani Magyarország felé fordítja tekintetét, ez azt jelenti, hogy valaképpen egy ezeréves országhoz fordul, amelynek a történelemben a legjelentősebb szerepe volt. Igazságot kérni Magyarországról részére, a történelem által előírt utat járni, az az politika, amelyet hirdetek. Amikor hat hónappal ezelőtt a Házban bemutatkoztam, a revízió kérdését beállítottam kormányprogramomba. És ha eredményt akarnak keresni kormányzásomban megvan, itt van, az t. i., hogy a revízió kérdése már nemzetközi probléma lett s ez nézetem szerint fontosabb, mint bármely belpolitikai siker. Az erkölcsi igazság győzelmében bizva állítottam a magyar nemzet és a világ elé a revízió gondolatát. (Hosszantartó taps és éljenzés.) Nézetem szerint Magyarország akkor nyeri meg a történelmi játszmát, ha hideg ésszel játéza azt. Nem handabandázások, nem demagógia korát éljük, de igazi polgári gondolat korát, amikor mindenki teljesíti kötelességét családjával és nemzetével szemben és amikor mindenki átérzi a testvéri összetartozás, az igazi sorsközösség érzését. (Ugy van, ugy van.)

— Olyan korszakot élünk, amikor áldozni kell tudni a közért, amikor alá kell rendelni az egyént a közös nagy gondolatoknak. Az a nemzet lesz erős, az viszi előre ügyét, amely kötelességekben éli ki magát és nem jogokban. Jogokat adunk, ez állampolgári rendből következik, abból a jogrendből, amelyből élünk, de ma elsősorban a

kötelességteljesítésre van szükség. — Azért ostromoztam a száraz, terméketlen kritikát és demagógiát, mert jól tudtam, hogy csak testvéri egyetértésben élő nemzet felelhet meg történelmi hivatásának. Olyan korszak felé haladunk, amelyben az egyén kisebb szerepet játszik, a köz a szó. A XIX. század utolsó évtizedeiben túlságosan el-

hatalmasodott az egyéni kultusz. Most a közösség érdekében kell valamennyiünknek dolgozni.

Óriási taps és meg-megújuló éljenzés fogadta a miniszterelnök szavait.

Később a miniszterelnök a belügyminiszter társaságában különböző küldöttségeket fogadott, először a városi hivatal vezetői és különböző társadalmi egyesületek kiküldöttjei tisztelegtek a miniszterelnök előtt. A miniszterelnök válaszul hangoztatta, hogy túlságosan sok volt a háború utáni Magyarországon a szervezkedés. Ha mindenki a maga nemzeti munkahelyén teljesíti a kötelességét, a szótartótlóság csak látszólagos lesz. (Helyeslés és taps.)

A belügyminiszter válaszolt ezután a küldöttség által előterjesztett kérdésekre.

Kedden délben már el is hagyta a fogházat Hegedüs Jánosné, kit a vádtanács szabadlábra helyezett

Dramai jelenetek között találkozott az anya és leánya. — Egyelőre holtpontra jutott a nyomozás a homokkerti gyilkosság ügyében. — Hegedüs ellen tovább folyik a bünvádi eljárás.

A védők nyilatkoznak a homokkerti rablógyilkosság problémájáról

Több mint két hét óta mindenki valami szenzációs fordulatot várt a homokkerti rablógyilkosság ügyében, de a várt fordulat nem következett be. A nyomozó hatóságok számos tanút hallgattak ki, de semmi pozitív adatot nem tudtak produkálni Hegedüs Jánosné bűnössége mellett. Az özvegy egy teljes hetet töltött a debreceni kir. ügyészség fogházában, közben többször vezették fel Preinzeberger Jenő vizsgálóbí-

rósági elnökhöz kihallgatásra. Eredetileg úgy volt, hogy szombaton vagy hétfőn dönt a vádtanács Hegedüs Jánosné további sorsáról, de a vádtanács keddig elhalasztotta döntését. A vizsgálóbíró ugyanis szükségesnek tartotta, hogy újabb helyszíni szemlét tartassanak a Szabó Kálmán uca 25. sz. alatt, a gyilkosság színhelyén. Az újabb szemle — mint megirtuk, — nem hozott eredményt.

zat gyanúsított özvegyének szabadlábra helyezését.

Fényes és Aczél ügyvédek az ügyészségen mindjárt elintézték a szükséges formaszabványokat, majd autót hoztattak, hogy az özvegynek ne kelljen az itéletidőben gyalog hazamenni a Homokkertbe. Hegedüsne veje, dr Veress Lajos szintén a törvényszék épületében tartózkodott s ő is nagy örömmel vette a hírt hogy anyósát a vádtanács szabadlábra helyezte. Körülbelül fél 2 óra volt, amikor dr Aczél Jenő, dr Fényes Endre védők és dr Veress Lajos társaságában Hegedüsne elhagyta az ügyészségi fogházat.

A bünygyi eljárás természetesen tovább folyik Hegedüsne ellen s a rendőrség is tovább nyomoz, hogy a homokkerti rejtélyre világosságot derítsen.

Összeült a vádtanács

Kedden délben 12 óra után ült össze a törvényszék vádtanácsa, hogy döntson Hegedüsne fogvatartása kérdésében. A vádtanács elnöke dr Kesserü Lajos törvényszéki elnök volt, tagjai pedig dr Jankovich Jenő tanácselnök és dr Fülöp Károly egyesbíró, míg a jegyzőkönyvet dr Furbmann Béla elnöki titkár vezette.

Hegedüs Jánosné néhány perccel 12 óra után vezették fel a fogházból, ahol eddig az első emeleten a 40. számú cellában lakott. Az asszony az elmúlt éjjel is alig aludt s olyan fáradt volt, hogy nehezebb esett a lépcsőn járni. Előbb azt hitte, hogy ismét kihallgatásra viszik a vizsgálóbíróhoz, de a folyosón várakozó védők megmondták neki, hogy végre a vádtanács elé került az ügye. Megnyugtatták, hogy nincs semmi baj s ne hagyja el magát. Ezután az asszony a szuronyos fog-

házor kíséretében belépett a vádtanácsi terembe. Az itt lefolyt kihallgatásról természetesen semmit sem közölhetünk, mert az zárt ülésben ment végbe. Mikor azonban Hegedüsne kijött a vádtanácsi tárgyalásról, már az arcán meglátszott, hogy valami váratlan és pedig örömteljes dolog történt vele.

A SENZÁCIÓS FORDULAT

Kiderült ugyanis, hogy a vádtanács helyet adott a védők felfolyamodásának és elrendelte Hegedüs Jánosné szabadlábra helyezését. Az áldozat özvegye szinte túlaradó szívvel ment oda védőihez és megköszönte fáradozásukat.

A szenzációs fordulat tehát bekövetkezett, de nem úgy, ahogyan a legtöbben várták: újabb letartóztatással, hanem ellenkezően: az áldo-

DEBRECENI

Hölgyek és urak saját érdeke ruhászükségletük beszerzése előtt felkeresni **FELDHEIM IMRE** posztóházát a Svetits-palotában,

ahol szentációs tavaszi különlegességekben érdeklő választékot a legolcsóbb árakban talál.

NAGY AZ ÖRÖM OTTHON.

Otthon Hegedűsné leánya, dr. Vessz Lajosné a déli órákban még nem tudott semmit arról, hogy az anyját a vádtanács szabadlábra helyezte. Mikor az autó megállott a ház előtt, a fiatal asszony csodálkozva nézett ki. Mikor aztán meglátta az édesanyját, elfutotta szemét a könny s a következő percben egymás nyakába borult a két nő. A drámai találkozás mélyen megindította a rokonokat.

— Megsegített az Uristen, — mon-

dotta zokogva a fiatal asszony. — Nem hlába imádkoztunk mindig érte...

— Édes lányom... csak hogy itt vagyok, — rebegte Hegedűsné. Hegedűsné később elbucszott védőitől. Kijelentette, hogy nem akar senki idegennel érintkezni, sem nyilatkozni. Mindenekelőtt pihenni akar, mert az elmúlt három hét izgalmi nagyon megviselték az idegét. Ezután leányával és vejével mindjárt vissza is vonult a lakás belső részébe.

A védők álláspontja

Munkatársunknak a délután folyamán alkalma volt beszélgetést folytatni Hegedűs Jánosné védőivel, dr. Pényes és dr. Aczél ügyvédekkel, akik a vádtanács döntéséről többek között a következőket mondták:

— A vádtanács döntése előrelátható volt olyannyira, hogy a magunk részéről biztosak voltunk benne, hogy a törvényt védő vádtanácsa más határozatot nem hozhat, mint azt, hogy szabadlábra helyezi Hegedűs Jánosné.

— A tegnapi házkutatás előre vette az árnyékát ennek a határozatnak, mert hiszen nem maradhatott konzekvenca nélkül annak megállapítása, mely most már a hatóságok előtt is kétségtelen, hogy az elűnt értékek nem maradtak a lakásban. Ezek után megdőlt az a feltevés, hogy a tettesek az aranyórát nem vitték el, hanem a rablás történt. Nem igaz tehát az a feltevés és pletyka, hogy a család tagjai közül valaki a rablás megállítására kedvéért az aranyórát ott a lakásban elrejtette volna.

HEGEDŰS HALÁLAVAL AZ ÖZVEGY HELYZETE CSAK ROSSZABBODOTT

— Még csak azt sem lehet megállapítani, — mondták még a védők, —

hogy a véletlenek sajátságos összefüggése üldözi Hegedűsné, mert hiszen mi még ilyenek fennforgását sem tudtuk megállapítani. Mindenekelőtt felmerült úgy a védelem, mint a vád szempontjából a leglényegesebb kérdés. Ez pedig a következő: Miért gyilkolta volna meg Hegedűsné a férjét?... Ebből reá nézve semmi anyagi vagy erkölcsi haszon nem származott. Sőt, Hegedűs elhunytával az özvegy csak nehezebb helyzetbe jutott, hiszen a férje népszerű és rendkívül szorgalmas ember volt, aki mindent maga csinált s az üzleti forgalmat is nagyjából maga bonyolította le.

— A vád teljes tarthatatlanságát egyébként szerintünk már az orvosszakértői vélemény eldöntötte, mert hiszen kétségtelen, hogyha az elhunytat a felesége, vagy akár csak ismerőse támadta volna meg, úgy agyonverték volna már csak azért is, hogy később el ne árulhassa őket. A tettes tehát nem elegendhetett volna meg azzal, hogy Hegedűs száját bekötözi, amelynek folytán, de egyben egy ritka véletlenségből állott elő az öreg úr szerencsétlen halála. A gyilkos arra nem számíthatott, hogy az elhunyt nyelve úgy hátragyűrődik, hogy az a halálát fojja okozni.

A telefon problémája

A védők kifejtették az ablak furásának a kérdését is. Szerintük lehetetlen, hogy Hegedűsné furta volna meg az ablakokat, annyival is inkább, mert a szakértők egyhanguan és minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a furás kívülről történt.

Kétségtelen, hogy a védők álláspontját sok reális adat támogatja. Így az a gyanú körülmény is elvesztette jelentőségét, mely Hegedűsék telefonjával kapcsolatban foglalkoztatta a nyomozó hatóságokat. A vád szerint rendkívül gyanús volt, hogy az asszony a gyilkosság után miért nem telefonált és miért a konyhaablakon ugrott ki?... Ezeket a látszóan terhelő momentumokat lélektani alapon teljesen meg lehet magyarázni.

Az érthető és természetes, hogy Hegedűsné a borzalmas órákban nem a sötét üzlethelyiségbe megy be telefonálni, ahol nem tudhatta, hogy nincs-e valaki megbujva, hanem ösztönösen a szabadba igyekezett. Figyelembe kell venni azonban azt is, hogy a mai automata-rendszer mellett voltaképpen telefonközpont nincs, ahová segítségért egy pusztacsengetés útján be lehet kiáltani. Ha valaki hirtelen segítségért akarna telefonálni a rendőrségre, bizony előbb alaposan gondolkodnia kellene, hogy a telefonkönyvben államrendőrség, rendőrség vagy magyar királyi rendőrség címszó alatt keresse a hatóságot. A mai automatatelefon nem az az eszköz, mint egy régi csengőstelefon, amidőn elegendő volt egyszerűen besikoltani a központba és az már teljesen tisztában lett azzal, hogy hol van a baj és hová kell a rendőrséget irányítani.

Eppen ezért helyes és célszerű volna, ha a telefonkönyvekben esetleg mindjárt az első oldalon a rendőrség telefonszámát is feltüntetnék...

Hegedűsné szabadlábra helyezését tulajdonképpen holtpontra jutott a nyomozás. Mert igaz ugyan, hogy az özvegy ellen tovább folyik az eljárás és a gyilkosság gyanúja még nem oszlott el felőle, de semmi olyan pozitív bizonyíték nincs, amelynek alapján a bíróság marasztaló ítéletet hozhatna. Így azután a homokkerti rablógyilkosság ügye ma is az, ami az első nap volt: felderítetlen rejtély...

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán-szállóban

Berlini tér 7. (Nyugati fel)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szálloda.

Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

4 P. Pensiók 7.50 P-től

Egy ágyánál 10%, két ágyánál 20% engedmény e lap olvasóinak

Elgázolt egy gyermeket az autóbusz a kishegyesi úton

Berettyóújfalun felől jött egy reggel nyolc óra tájban a DHV 6. számú autóbusza. Mikepéres község határában az autóbuszt vezető Rucza János sofför egy szekeret akart megelőzni. Az előzés előtt a sofför szabályosan dudált és már közvetlenül a szekér megett volt, amikor a szekéren ülő Dorogi Károly 13 éves kisfiu leugrott, hogy a lovakat megfogja.

A gyerek a szekér jobb oldalán ugrott le olyan szerencsétlenül, hogy a sofför, ki előre látta a szerencsétlenségét, a kocsit lefékezni már nem tudta. A kerekek a szerencsétlen

gyermeket elkapták és keresztül gázolták rajta. Véresen húzták ki a kerekek alól. Azonnal értesítették a debreceni mentőket, akik a súlyosan sérült és eszméletlen állapotban lévő gyermeket kiszállították a sebészeti klinikára. A klinikai vizsgálat szerint a gyerek koponyaalapi törést szenvedett és életbenmaradásához kevés a remény.

A szerencsétlenség színhelyén éppen jelenlevő Nagy József eszendorfmester jegyzőkönyvet vett fel, míg a HEV részéről Horváth Ferenc intéző ment ki megállapítani az eset körülményeit.

A római tervezet lehetőséget ad a trianoni szerződés revíziójára

MacDonald Párisban tanácsokzik a béketervről.

Páris, márc. 21. MacDonald angol miniszterelnök ma délelőtt 9 óra 50 perckor leányának és Sir John Simon külügyminiszternek társaságában Rómából jövet Párisba érkezett. A minisztereket a pályaudvaron Daladier miniszterelnök, Paul-Boncour külügyminiszter, lord Tyrrell párisi angol nagykövét és más előkelőségek fogadták. A pályaudvarról automobilon egyenesen az angol nagykövetségre mentek.

Az angol és francia államférfiak fél tizenkét órakor tanácskozásra ültek össze. Déliben fél egy órakor az angol nagykövét ebédelni adott a vendégek tiszteletére. Az ebédre Daladier és Paul-Boncour is hivatalos volt. Ebéd után a tárgyalást tovább folytatták.

Az angol miniszterek szerdán reggel utaznak el Párisból. MacDonald egyenesen Londonba megy, míg Sir John Simon visszatér Genfba.

Páris, márc. 21. Lebrun köztársasági elnök elnöklésével az éjjeli államtanács foglalkozott MacDonald és Mussolini négyhatalmi egységtervvel. Daladier miniszterelnök és Paul-Boncour külügyminiszter ma tudomására fogják hozni az angol államférfiaknak, hogy az összes hozzájárulnak a tervhez, de részletes vizsgálatot és bizonyos módosításokat kívánnak.

A szerződés hír szerint, tíz évre szól és tíz-tíz évre önként megújul, ha egy évvel korábban fel nem mondják. A négy nagyhatalom együttműködésének előírása mellett a terv kidomborítja a német, osztrák, magyar és bolgár békeszerződések revíziójára való jogot, bár ki mondja, hogy ez a revízió a versaillesi szerződés határozmányainak megfelelően menjen végbe. A leszerelés tekintetében a mult év végén elvben kimondott jogegyenlőséget igyekeznek megvalósítani.

Páris, márc. 21. Az Intrazigeant foglalkozik Mussolini és MacDonald tervezetével. A tervezetnek az a célja, hogy békésen szabályozza az összes európai problémát és megoldást keressen mindazokra a kérdésekre, amelyek az aláírókat érdeklik. A tervezet a versaillesi, saint-germaini, a trianoni békeszerződések revíziójára lehetőséget is ad azzal a feltétellel, hogy a revízió a népszövetségi alapokmányok rendelkezéseivel összhangzásban történik meg.

HIVATALOS JELENTÉS A PÁRISI TANÁCSKOZÁSRÓL

Páris, márc. 21. Az angol-francia megbeszélésről, amely délután 3 órától háromnegyed 6-ig tartott, a következő jelentést adták ki:

MacDonald és Simon a francia miniszterelnökkel és külügyminiszterrel hosszas megbeszélést folytattak, amelynek során tájékoztatták a

francia államférfiakat a Mussolini-vel folytatott tárgyalásokról. A két ország miniszterei rövidesen ismét eszmeeserét fognak folytatni. A francia államférfiak abbéli óhajuknak adtak kifejezést, hogy a 4 európai nagyhatalom között a béke érdekében a népszövetség szellemében és keretei között meghívt együttműködés alakuljon ki.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK NYILATKOZATÁNAK VISSZAHANGJA ROMANIABAN

Bukarest, márc. 21. A Curenul foglalkozik Gömbös miniszterelnök vasárnapi nyilatkozatával.

Ez a nyilatkozat megérdemli — írja a lap —, hogy foglalkozunk vele, mert Gömbös a nemzetközi politikáról szólva olyan nyugodtságot és alapos megfontoltságot tanúsított, aminő eddig nem volt észlelhető magyar politikusoknál. Eppen ezért a magyar miniszterelnök nyilatkozata feltűnést és egyuttal megelégedést keltett a mi politikai körünkben. Ugy gondoljuk, hogy szövetségeseinknél is hasonló a helyzet.

A nyilatkozat megelégedést keltett, mert olyan Magyarországot mutatott be nekünk, amely hajlandó a béke érdekében együttműködni. Az általános tájékoztatás és Európa politikai idegessége közepette Gömbös meglepő nyugodtsággal beszélt és kegyetlenül elítélte mindenkit, aki a jövő háboru gondolatával foglalkozik. Ha minden európai politikus gyakrabban beszélne úgy, mint ahogy Gömbös beszélt, akkor a békét semmi sem veszélyeztetné.

Mint már fentebb is közöltük — írja tovább a lap — Gömbös nyilatkozata hivatalos körökben kitűnő benyomást keltett.

MÁRCIUS 30-ÁN AVATJÁK A POLGÁRMESTERT A DEBRECENI EGYETEM DISZDOKTORÁVÁ.

A Tisza István tudományegyetemen március 30-án avatják fel ünnepi diszkyülés keretében dr. Vásáry István polgármestert honoris causa doktorrá. Az elmúlt évben terjesztette fel a jog- és államtudományi kar Vásáry István polgármestert e díszes kitüntetésre. A felettes fórumok a kitüntetést jóváhagyták s ünnepélyes felavatását a tanács március 30-ára tűzte ki. Ugyanekkor avatják kormányzógyűlés doktorrá dr. Visky Károly törvényszéki jegyzőt, a jog- és államtudomány doktort.

Hindenburg és Hitler beszéltek a birodalmi gyűlés megnyitásán

Százezer főnyi ünnepelő tömeg Potsdamban. — Hitler beszédében arról szólt, hogy sem a német nép, sem a császár nem akarta a háborút. — A délutáni első ülésen megválasztották az elnökséget. — Ujra Göring az elnök. — Szociáldemokrata indítvány a letartóztatott 12 szociáldemokrata képviselő szabadon engedésére.

Berlin, március 21. Potsdamban hatalmas tömegek részvételével ünnepelték a »harmadik birodalom« parlamentjének összeülését. A Hohenzollern régi székhelyén már reggel 5 órakor tolongtak az utcákon az egyenruhás férfiak díszesakkal és kokárdás sapkákkal. A régi hadsereg tagjai közül igen sokan régi egyenruhájukban jöttek el.

A rendőrség hatalmas előkészületeket tett erre az ünnepi aktusra. Potsdam a karhatalmi megszállás képét mutatta. Amerre a menet elhaladt, minden házban három rendőr őrizte a kapukat és a lépcsőházat. Minden tetőn karabélyos rendőrök helyezkedtek el. A kereskedők lehúzták redőnyüket az utcákon, ahol a rohamosztások és rokonszervezetek elvonultak. Az üzletek bezárását a hatóságok rendelték el. Mára bezárták a berlini tőzsdét is.

Délelőtt tíz órakor megszólalt a Szent Miklós-templom nagyharangja és kezdetét vette az első ünnepi felvonulás. A potsdami Szent Miklós-téren ahová a Berlinből jövő főút torkollik, ekkor már lehetetlenné vált minden közlekedés. A templom előtti téren legálább százezer ember zsúfolódott össze. A házak erkélyei és tetői szintén tele voltak emberekkel, amikor megkezdődött a fegyveres erő felvonulása.

A kormány tagjai közül elsőnek Göring miniszter, a birodalmi gyűlés elnöke érkezett meg, majd sorra jött a többi miniszter autójával végül megérkezett Hitler kancellár is. A horogkeresztes vezérek a Szent Miklós-templom lépcsőzetén foglaltak helyet a protestáns papok társaságában és itt várták Hindenburg elnök érkezését. Az egyes küldöttségek felvonulása közben szakadatlanul tartott.

Fél 11 órakor harangzúgás, dobpergés és csapatok tisztelgése közepette érkezett meg Hindenburg tábornagy, a német birodalom elnöke. A tömeg szakadatlanul éljenezte az agg tábornagyot, amint lassan haladt felfelé a templom lépcsőzetén. A templom körülszólalt az orgona és kezdetét vette az ünnepi istentisztelet.

A PARLAMENT MEGNYITÁSA

A forradalom óta első ízben történt, hogy az ezredek zászlóit babérlevéllel díszítették. Feltűnést keltett, hogy a császárné egykori helyét 12 fehér rózsából kötött csokorral díszítették fel. Hindenburg elnök az oltárral szemben foglalt helyet. Tőle jobbra Hitler birodalmi kancellár, balra pedig Göring, a birodalmi gyűlés elnöke, mögöttük két sorban a birodalmi kormány és a birodalmi tanács tagjai. Az oltáron voltak elhelyezve azok a koszorúk, amelyeket utóbb Hindenburg a királyi kriptára helyezett.

A potsdami helyőrségi templomban tartott ünnepségen részt vett Ágost Vilmos királyi herceg is, aki a felvonulás alkalmával a horogkeresztes rohamosztások élén lépkedett barna ingben. *Eitel Frigyes királyi és Vilmos királyi herceg, a trónörökös legidősebb fia, az acélszakosok mentét vezették.*

HINDENBURG MEGNYITÓ BESZÉDE

Amikor mindenki elhelyezkedett a helyén, Hindenburg emelkedett szólásra. A 86 éves agg tábornagy halk, fátyolozott hangon olvasta fel beszédét. Az agg tábornagy többek között a következőket mondotta: A március 5-i birodalmi gyűlés választásainak népnépszerű világszerte megismerésére.

ennek a bizalmából az ügyek élére került kormányunk és ezzel megadta neki az alkotmányos alapot munkája számára.

— *Súlyosak és sokfélék azok a feladatok, amelyeket Ön, birodalmi kancellár úr és Önök, birodalmi miniszter uraim, maguk előtt látnak.* Bel- és külpolitikai téren, a saját gazdaságunkban és a nagyvilágban súlyos feladatok várnak megoldásra és jelentős elhatározások szükségesek.

— Az a hely, ahol ma összegyűltünk, arra int minket, hogy visszapiantsunk a régi Poroszországra, amely Istenfélelemmel, kötelességtudó munkával, sohasem csüggedő bátorsággal és odaadó szeretettel naggyá lett és ezen az alapon a német törzseket egyesítette. Vajha a dicső helynek régi szelleme hatná át a mai nemzedéket is, vajha szabaddá tenné minket az önzéstől és pártviszálykodástól és vajha egymáshoz vezetne minket a nemzeti ráeszmélés és a lelki megújulás jegyében, áldására az önmagában egyesített szabad, büszke Németországnak.

HITLER: A VILÁGHÁBORÚT SEM A NÉMET NÉP, SEM A CSÁSZÁR NEM AKARTA

Ezekután Hitler Adolf birodalmi kancellár tartotta meg nagy beszédét. Hitler beszéde a várakozáshoz képest mérsékelt hangú volt.

— Két évezred óta kíséri népünket a változó sors, — mondta egyebek között. — A felemelkedést mindig az összeomlás követi és viszont. Végül a német embernek mindig csak a befelé vezető út marad nyitva. A német a dalnokok, költők és gondolkodók népe, csak álmódott az olyan világról, amelyben a többiek éltek. De a nagy inség embertelenül ütötte-verte és művésztől kisarjadt a vágy a felemelkedésre, az új birodalomra és az új életre.

Hitler aztán kifejtette, hogy a világháborút nemcsak a német nép, de a császár és a kormány sem akarta. Csakis a nemzet süllyedése, az általános összeomlás kényszerítette gyenge nemzetünkre arra, hogy saját jobb tudomása és belső legszentebb meggyőződése ellenére tűrje a háborúért való felelősség vádját. A legártalmasabb volt — folytatta a saját erőnkbe vetett hit tudatos elpusztítása, hagyományaink bemoesoklása és a szilárd bizalom alapjainak tönkretétele.

Majd Hindenburg felé fordult és harsány hangon megköszönte, hogy átadta neki a kormány vezetését.

— Amikor tehát most a nemzeti kormány — folytatta — ebben az ünnepélyes órában első ízben lép az új birodalmi gyűlés elé, kinyilatkoztatja azt a meggingathatatlan akaratát, hogy a német nép és birodalom újjászervezésének nagy reform-művéhez hozzájárul

és azt elszántan keresztül viszi. Meg akarjuk óvni életünk örök alapját: népiségünket és annak erőit és értékeit. Az életvezetés egészséges, természetes és helyes alapelveibe vetett bizalmat össze akarjuk kapcsolni a belső és külső politikai fejlődés állandóságával.

Miután Hitler ismertette kormányának munkatervét, ismét Hindenburg felé fordult és hódolatáról biztosította őt.

HINDENBURG KÖNNYEZVE SZORIT KEZET HITLERREL

Hitler kancellár végül odalépett Hindenburg elnök székéhez és mély meghajlással köszöntötte. Az agg tábornagy könnyes szemekkel szorította meg a kancellár kezét.

Ujabb ének következett, majd Hindenburg elnök felállott helyéről és az oltár mögé ment, ahol a két legnagyobb porosz király sírboltja áll. Mindkét kriptára koszorút helyezett. Az ünnepség a helyőrségi templom előtt felsorakozott katonái, rendőri és más fegyveres alakulatok díszszemléjével ért véget.

HITLER NEM VETT RÉSZT A KATOLIKUS ISTENTISZTELETEN

Berlin március 21. Hivatalos jelentés szerint Hitler kancellár a katolikus templomban tartott istentiszteleten nem vett részt. Tudvalevő, hogy Németország katolikus püspökei a közelmúltban különféle nyilatkozatokban, amelyekhez a gyakorlatban a katolikus

papság igazodott, a nemzeti szocialista párt vezetőit és tagjait hitehagyottaknak bélyegezték meg, akik nem részesülhetnek a szentségek élvezetében. — Ezeket a nyilatkozatokat mindmáig nem vonták vissza és a katolikus papság ma is ehhez tartja magát. A kancellár ennél fogva »sajnálata« nem volt abban a helyzetben, hogy a potsdami katolikus istentiszteleten részt vegyen. A hivatalos istentisztelet alatt a kancellár Göbbels dr. propagandaminiszterrel ellátogatott a berlini lujzavárosi temetőben a meggyilkolt rohamosztások bajtársak sírjához.

HITLER ROHAMOSZTAG EGYENRUHÁBAN JELENT MEG A DÉLUTÁNI ÜLÉSEN

Göring délután negyedhatkor nyitotta meg az új birodalmi gyűlés első ülését. A terem és a karzatok zsúfolva voltak. Résztvett az ülésen a német trónörökös is. Mikor az ülés megnyitása előtt Hitler birodalmi kancellár rohamosztag egyenruhában bevonult a terembe, éppugy, mint a többi nemzeti szocialista képviselő, rohamosztag egyenruhában jelentek meg. Fogel szociáldemokrata képviselő indítványozta, hogy a letartóztatásban levő 12 szocialista képviselőt bocsássák szabadon. A bizottsághoz utalják az indítványt. Ezután felkiáltással Göring eddigi elnököt ismét megválasztották szótöbbséggel. Ugyancsak felkiáltással első alelnökké Esser középpárti képviselőt, másodalelnökké pedig a baloldali szavazatai ellenében Graest, harmadalelnökké Körner nemzeti szocialistát választották meg. Ezután Göring szólalt fel. Beszéde végén Hitler felé fordult:

— Kancellár ur, köszönöm önnek mindazok a milliók nevében, akik az év március 5-én ön mögé állottak, hogy ma ezeket a szavakat intézte hozzánk, Németországnak visszaadjuk becsületét.

Göring szavait éljen kiáltással fejezte be, amelyet a nemzeti szocialisták háromszor megismétltek.

A dohánytermő területek csökkentéséről szóló rendeletet elfogadta a 33-as bizottság

A debreceni területeket is csökkentik.

Budapest, márc. 21. A 33-as bizottság tegnap tárgyalta a dohánytermő területek csökkentésére vonatkozó rendelettervezetet, amelynek lényege, hogy a belföldi dohányban mutatókozó túltermelés következtében csökkentésük azt a veszteséget, ami a kincstárért éri az eladhatatlan dohány átvételének következtében.

Temesváry Imre előadó ismertette a rendelettervezetet, amely szerint a debreceni, szegedi, tiszai és a kapa-dohánytermő területek redukálását vették tervebe, míg a jobb minőségű kerti muskotály és szuloki fajták termelési területe változatlanul megmaradna. Miután a termelés csökkentése egy a termelőre, mint a dohánykertészetre veszteséget jelent, a kincstár ezeknek hozzájárulást nyújt. A termelőknél adandó hozzájárulás az 1933. és 1934. évre katasztrális holdanként 100 pengő, amely

emelkedik, ha a termelő a terület-összökkentés ellenére nem bocsátja el feleslegessé vált kertészeit. A dohánykertészek, amennyiben keresetüket elvesztik, holdanként harminc pengő támogatásban részesülnek, ez azonban egy kertésznél 150 pengőnél több nem lehet. Ha a dohánytermelő hasznóbérlés, akkor a hozzájárulás 1934. évi részletének felét kapja, másikat felét pedig a földtulajdonos. Ha 1934-ben más a hasznóbérlés, mint 1933-ban volt, úgy a hozzájárulás 1934. évi részlete teljes egészében a földtulajdonosnak jut.

Többek felszólalása után Imrédy Béla pénzügyminiszter kijelentette, hogy a dohánytermő terület csökkentésénél figyelembe kívánta venni a kormány a szociális és termelési szempontokat. Ennek következtében a csökkentés nem olyan mérvű, mint amilyen a mai értékesítési viszonyok figyelembevételével a kincstár szempontjából kívánatos lenne. A jövő évben alkalmasint további területösszökkentésre lesz szükség. A esempészkerészen szigorú rendszabályokat fognak életbe léptetni és gondoskodni fog a kormány a nikotin-preparátumok forgalombahozatalának megkönnyítéséről.

Az országos bizottság ezután elfogadta a javaslatot és az ülés egy órákor befejeződött.

Vasárnapi számunk

a szombati ünnep miatt

SZOMBATON JELENIK MEG.

Kérjük hirdetőinket, hogy a vasárnapi szánt hirdetéseik szövegét

péntek este 10 óráig

juttassák el a kiadóhivatalba.

József. kir. herceg u. 1.

Nem mutatkozik semmiféle inflációs jelenség, hangoztatta a pénzügyminiszter

A képviselőház elfogadta a belső kölcsönről szóló javaslatot.

Budapest, március 21. A képviselőház kedden nyolcórás ülésben tárgyalta az állami belső kölcsön felvételéről szóló törvényjavaslatot. Zsindely Ferenc véleménye szerint ma a legfontosabb kérdés a munkanélküliség. Ezt kell mielőbb rendezni, mert a nagy tömegek kenyeret kívánnak. Erre a célra helyesnek tartja a közmunkák megindítását és helyesnek tartja azt is, hogy a kormány minden inflációs kísérlettel szemben a tehetősek támogatását igyekszik kölcsön útján igénybevenni. Egyébként az inflációtól mit sem kell tartani, hiszen semmi olyan jelet nem látunk, ami inflációra, vagy annak kezdetére mutatna.

Gál Jenő kérdi a pénzügyminisztertől, hogy mi történt az annak idején működött osztrák-magyar tőzsgérrel. A részvénytársasággal kapcsolatban felolvasta néhány közéleti férfi nevét. A továbbiak során kérdi, hogy mi van a barsi társaság pénzeivel és a testnevelési alappal, amelyről az OTT nem számolt el.

Karaffiáth Jenő: Még ezen az ülésen meghallja a képviselő ur, hogy elszámolt.

Pallavicinny György ögrófi elfogadja a javaslatot, mert belátja, hogy a pénzügyminiszternek az adott törvények között más ut a költségvetés egységszerűsítésére nem állott rendelkezésre. A Hitler irányított kapcsolatban aláírja Zsilinszky nyilatkozatait. Igen helyesnek tartja a miniszterelnöknek legutóbb megjelent nyilatkozatát, amelyben leszögezte azt az álláspontját, hogy Magyarország nem híve a kalandoknak és békére vágyik. Sürgette, hogy a kormány hozza nyilvánosságra a Rádió Rt.-vel kötött szerződést, majd pedig szövegezte a Függetlenség c. napilap megalakulásának körülményeit.

Friedrich István Varga államtitkár működését bírálta. Az helyzet az — mondotta —, hogy a régi cégvezető megmaradt, csak a vezérigazgató változott.

Fellner Pál szerint a devizagazdálkodás elkerülhetetlen volt, bár sokan azzal vádolják az egyes iparágakat, hogy jogtalan előnyökhöz jutottak általa. A ma fennálló devizagazdálkodási rendszer kétségkívül hozzájárult ahhoz, hogy a pengő vásárlóerejét fenn tudják tartani és az inflációt elkerülik.

Farkas Tibor szerint mezőgazdaságunk már évek óta túl van méretezve. Pénzpenyiségünk csekély.

Ezzel a vita véget ért és Imrédy pénzügyminiszter válaszolt a felszólalásokra. Nyomatékosan hangoztatta, hogy az infláció előidezője egyáltalán nem lehet az az államkölcsön, amelyre a javaslat vonatkozik, sem a transzferalapha befizetendő 50 millió pénztárjegyekkel való helyettesítése, sem a transzferalaphól beruházások céljaira felveendő 15 millió, sem pedig az ipartól és nagybirtoktól kapott 45 millió kölcsön nem jelent inflációt. Hibás az a nézet is, mintha már is infláció mutatkoznék a múlt évi kincstárjegyek következésében. Sem az árak emelkedésében, sem a bankjegyforgalomban nem mutatkozik semmiféle inflációs jelenség. A tapasztalat tehát megcáfolja ezeket az aggodalmakat.

Ezután a miniszter szembeszállt azzal a felfogással, mintha a kölcsön a kormánynak bizonyos lekötöttséget jelentene. Sem az ipar, sem a mezőgazdaság részéről ilyen természetű kívánások a kormánnyal szemben nem érvényesültek. Azok a rétegek, amelyek vagyonnal rendelkeznek, hazafiasságból, kötelességérzetből, álltak az államrendelkezésére, minthogy ennek így is kell lenni.

Utalt még a pénzügyminiszter az idegenforgalom kérdésére is és rámutatott arra, hogy tárgyalások folynak az irányban, hogy a transzferalapha befizetett összegeket nemcsak maga a hitellező, de harmadik személy is felhasználhassa magyarországi nyaralására. (Helyeslés.)

A tulnyomó többség megszavazta a

Debreceni bírák kitüntetésé

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Nagy Miklós bajai járásbírói elnöknek, Moldoványi László dr. debreceni járásbírói elnöknek, Seress Barna debreceni ítéltáblai bírónak, Ágh Béla debreceni ítéltáblai bírónak, Preineszberger Jenő törvényszéki tanácselnöknek a kir. ítéltáblák és kir. ügyészek számára megállapított III. fiz. csoport jelle-

törvényjavaslatot. Az elnök indítványozta, hogy a Ház holnap délután 5 órakor tartsa legközelebbi ülését s azon a rokkantjavaslatot tárgyalja.

Zsilinszky Endre hangoztatta, hogy van érdeklődésünk Németországgal, de érdekelletünk is. Fábán Béla tiltakozott az ellen a terv ellen, hogy a köztisztviselők betegellátására az OTI-hoz hasonló intézményt létesítsenek. Usetti Béla azt hangoztatta, hogy nincs ilyen intézmény létesítéséről szó.

Az ülés 11 órakor véget ért.

gét adományozta.

A most kitüntetett debreceni bírák valóban büszkeségei a magyar bíróságnak. Kitüntetésük széles körben kelt örömet, mert hiszen olyan férfiakat jutalmazott meg a kormányzó, akik munkasérelmüket és tudásuk legjavát a köznek, a hazának szentelik.

Itt említjük meg, hogy a III. fizetési csoport jellegével a méltóságos cím jár,

Mérsékeljék az OTI hátralék kamallábat

A kamarai ipari szakosztály ülése.

A Kereskedelmi és Iparkamara ipari osztálya Zelinger Ede kamarai alelnök elnöke alatt ülést tartott, melyen Sesztina Jenő elnök és Schvare Vilmos kereskedő szakosztályi elnök is megjelent.

Több konkrét ügy elintézése után az ipari szakosztály szintén kifogást emelt az elen, hogy a 2600—1933. M. E. sz. rendelet csak a közadók késedelmi kamatát mérsékelte, szükségesnek tartja tehát az OTI járulékhátralékok késedelmi kamatának mérséklését is. Foglalkozott a szakosztály az önálló iparosok részére betegség esetén szükséges orvosi kezelés, gyógyszer, kórházi kezelés céljára szegénységi bizonyítvány kiállítása kérdésével s a hatóságnak a gyógykezelésre szoruló vagyontalan iparosok részére a szegénységi bizonyítványok kiállítására javasolt eljárás módját az ipartestülettel megtárgyalandónak tartja.

A szakosztály támogatja a Hajdunánás város által inségmunkák megindítása tárgyában intézett átiratát, majd leszögezte azt az álláspontját, hogy a debreceni zsbivásárrendezése, valamint az árusok elrendezésének kérdése sürgősen megoldandó feladatok. Szükségesnek tartja a szakosztály azt is, hogy az ipari kihágási

ügyeket ugyanegy rendőri büntetőbíró tárgyalja. Helyesléssel tudomásul vette a szakosztály, hogy a kereskedelmi és iparkamara Debrecen város idegenforgalmi hivatalát helyiség nyújtásával támogatja s ezenkívül a legteljesebb erkölcsi támogatást adja. Majd állást foglalt a számhoz kötött, iparendelőly alapján gyakorolt iparok, valamint a debreceni cipész- és csizmadiaipari szállító csoportok ügyében.

Az adóügyek terén a kereskedő szakosztályhoz hasonlóan szükségesnek tartja az ipari szakosztály, hogy az inségadó ügyében eredménnyel járjon a kamara akciója, kifogásolja, hogy az 1933. évi jövedelem- és vagyonadó kivételéről szóló rendelet nem vesz tudomást a kereskedelmi és ipari élet folytonos romlásáról, ezzel szemben örömmel vette tudomásul, hogy a közgazdasági reformmal kapcsolatban tett kamarai előterjesztés eredménnyel bírtat.

Megállapította az ipari szakosztály azt is, hogy az 1933—35. évi italmérségi engedélyilletékeket tulmagasan vetették ki, miért is a kamara az italmérségi felszólamlási bizottságok tárgyalásait a legalaposabban igyekszik előkészíteni.

DEBRECEN VEZETŐSZEREPET VISZ A VIDÉKI KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

A Nyugat folyóirat egy debreceni kiállításáról

Nagyjelentőségű kritikát olvasunk a Nyugat legújabb számában. A kritika Debrecen modern képzőművészeiről szól, akik legutóbb az Ady-Társaság nagyszerű kiállításán mutakoztak be együtt a Déri múzeumban. Rabinovszky Márius a kiváló műkritikus a következőket írja róluk:

Debrecen az első és egyetlen magyar vidéki város, melyben modern képzőművészeti egyesülés létezőtt és eredménnyel működik. A debreceni Ady-Társaság néhány lelkes tagja hosszú évek óta küzdött, hogy megtörje a keleti vég sulyos közönyét az ábrázoló művészetekkel szemben. Ennek előfeltételét még is csak az a millió teremtettem meg, melyet ma a Déri Múzeum nyújt. A Déri múzeum a hajduság népszerű kulturális centruma lett. Évente tízezrek látogatják a környező tanyákról beözönlő ünneplők csakugy, mint

az egyszerű városi polgárság, az intelligencia és a diákság. A múzeum kitűnő szemléletességgel elrendezett archeológiai néprajzi és művészeti anyaga a pompás kényelmes előadóterem s a két kiállító helyiség bő lehetőségét nyújt hatékony művészet népszerűsítő tevékenység számára.

Ami a debreceni Ady-Társaság képzőművészeinek kiállításán meglepett az e kis tárlat nyugateurópai szelleme volt anélkül, hogy hely és általános magyar vonatkozásokat nélkülöznünk kellett volna. A két teremben hat festő állított ki és egy szobrász. Medgyesy Ferenc, aki bár Pesten él, Debrecen ma már büszkeséggel vall magáénak. A Társaság hat festője közül Budapesten még kevésbé ismert tehetség Senyei Oláh István, aki zsiros nehéz vonalú tájakat fest és parasztian lomha, groteszk figurákat. Káplár Miklós Rippl-Rnainál tanult, ma külön uton jár: hortobágyi tájai tiszta magas égboltokkal, éles híg levegőjükkal minden romantikától mentesen szügerálják a pusztai hangulatot. Vadász Endrét (mostani kiállításán az Ernst múzeum-

ban) pikáns rézkarcai alapján ismerjük (ő ma a fiatal nemzedék legeredőbb rézgrafikusa); a festészet területén még nem egészen otthonos, de nem kevésbé tehetséges: sokat ígérnek fanyar-édes színösszetételei és szeszélyes akcentusai. Nem eléggé élesen rajzoló, dott ki a debreceni kiállításon Berky Irma művészi profilja. Nem úgy gáborjani Szabó Kálmáné, akinek izmos eleven egyéni fametsző stílusa már régen beérkezett: s már is félreismertetlen halással volt egyénelv fa- és linometsző grafikusra.

Ugyancsak elismeréssel ír az Ady-Társaság festőiről a Magyarországi március 2-iki száma is.

MÁNDY ANDRÁS NÁNÁSI KÖZJEGYZŐ.

Az igazságügyminiszter Mándy András dr. mezőkövesdi kir. közjegyző helyettesét Hajdunánásra közjegyzővé kinevezte.

A BUKARESTI SKODA-BOTRÁNY.

Bukarest, márc. 21. A képviselőház tegnap esti ülésén Lupu dr. kérdést intézett a kormányhoz a Skoda-művek bukaresti képviselőinek lakásán tartott házkutatás ügyében.

— Adókihágás címen történt a ház kutatás, — mondotta Lupu — és a vizsgálatot vezetőek mégis olyan akfákat találtak, amelyeknek a hadügyminiszterium titkos levéltárában lett volna a helyük. E felfedezés után a katonai hatóságok zárlatot rendeltek el a Skoda-művek képviselőinek lakására, lepecsételték a vállalat szekrényeit és katonai őrséget rendeltek ki. Közben a katonai őrséget valakinek a rendelkezésére elváltoltatták és a szekrényekről a peceéteket letépték. Minden valószínűség szerint eltüntették az adóeltitkolást bizonyító könyvviteli akfákat és azokat a katonai bizonyítékokat is, amelyeket ott találtak. Kérdezem ezeketán, igaz-e, hogy a Skoda-művek képviselője a román államot 10 millió lejtel megalta?

Vajda miniszterelnök válaszul Lupu beszédre a következőket mondta — Az adóügyi bizottság már 1932-ben megkezdte ez ügyben a vizsgálatot. Pénteken értesültem a házkutatásról, de kijelentem, hogy arról sem az igazságügyminiszternek, sem a hadügyminiszternek, sőt nekem sem volt előzőleg tudomásom. A ház kutatás alkalmával bünygyi okmányokat találtak, amelyeket a házkutató közöget magukkal vittek és átadták a hadügyminiszteriumnak, miután előzőleg lepecsételték a Skoda-művek képviselőjének irodáját. A hadügyminiszterium most vizsgálja meg az okmányokat. Kérem a képviselőház tagjait, várják be a vizsgálat befejezését és ne vágjanak a vizsgálat eredménye elé, hogy ne zavarjunk a kisantant államok egymásközti viszonyát. Lehetetlennek tartom, hogy az a vállalat, amely nekünk fegyvereket és hadifelszerelést szállít, olyan hivatalos okmányokat kerítsen birtokába, amelyek a mi gyengítésünkre alkalmasak.

Lupu: Hogyan lehetséges, hogy a Skoda-művek bukaresti képviselője osztrák állampolgár, holott a pilsoni főgyárnál egyetlenegy osztrák illetőségű alkalmazott sincsen?

Goga: Hogyan lehetséges, hogy a mi katonai titkos ügyeinkben osztrák tiszt vigye a közvetítő szerepet a cseh gyár és a mi hadügyminiszteriumunk között?

— Eszkimók között él egy magyar orvos. Messze Kanada északi részén, ahol már csak eszkimók vannak, él egy magyar származású orvos: dr. Uráb Ervin. 1928-ban ment ki Kanadába és azóta százezer négyzetkilométeres területen, távol minden kulturhelytől folytatja áldásos működését. Urbán dr. állandó harcban áll az eszkimó kuruzslókkal, de azért jól érzi magát és hosszú estétit Tolnai Világlapja olvasásával tölti. Csak azt sajnálja, hogy sok időbe telik, amíg a lap hozzájut, de ha későn is, minden hazai és világeseményről tájékozik.

Agólya is azt kelepeli

hogy babakelengyjét, gyermekruháit, kabátot, sapkát Horovitznál kell venni, mert áruja a legolcsóbbak, ruhái a legizlesebbek

HOROVITZ GYULA
Püspöki palota, Hótvay-utca sarok.

HAZAFIAS UNNEPELY DERECKÉN

Az 1848-as nagyidők márciusi idősának emlékéztére a derecskei eserkészek vasárnap este igen jól sikerült ünnepélyt rendeztek. A hat pontból álló műsor minden egyes része irodalmi értékű darabokból volt összeválogatva. Ezek közül a Magyar visszhangot Börcsök Erzsike szavalta igen ügyesen. Az egész hallgatóság megkönnyezte a Jó az Isten című egyfelvonásos, hazafias szomorú játékot. Ebben Koren Pál és Kiss Gitta a hivatásos színészeknek is becsületére való alakítást nyújtottak. Igen jól játszottak még Kovács Magda és Pintye László. Az utolsó nótá című melodramát Borényi Ervin szavalta nagy hatással. A magasan szárnyaló ünnepély egyik legszebb pontja volt Brilla Ernőnek a Pópa lánya című egyfelvonásos, hazafias színjátéka, amelyben a szerző, Palaky Mária, Milotay Katalin, Barta András és Sebestyén Mihály remekeltek. Jók voltak még Szári Imre, Kiss Barna, Kapitány Endre, Seres Géza, Hegedűs Mihály és Nagy István. Itt említjük meg, hogy Brilla Ernőnek, a szigorú és rendtartó derecskei állomásfőnöknek izzó hazafias érzéstől fűtött szín darabjait az ország igen sok kedvelő színpadán játsszák. Közélebről is Debreczenben műkedvelők adták nagy sikerrel egy darabját. Brilla sikere abban van, hogy alakjai minden póz és erőltettség nélkül, a mindennapi életet állítják elénk. Az ünnepély további során Konta Mária konyári tanítónő énekelte szívbeli jövő, mély érzéssel szép szoprán hangon irredenta dalokat. A műsora Debreczenben igen jó névnek örvendő Szepessy Ferenc tanítónár tanításában Keleti tancok és a Magyar toborzó zárták be, amelyben Erdei Gizella, Gombos Róza, Horváth Aranka, Kutassy Róza, Lendvay Margit, Matiny Klára, Milotay Kata, Szentmiklósi Margit, Trakál Manci és Patáky Sarolta remekeltek. (P. I.)

A br'dzs debreceni napszámcsái

DR. BARABAS BÉLA

a sakkmeister, aki nagy „elméleti“
bridzs-hajnok.

(Pesthy rajza.)

Uj tribünt építenek a nagyerdei stadionban

78 ezer pengős munka vár ki vitelre a stadion építkezésénél

A városi kisgyűlés tegnapi ülésén tárgyalta Borsos József előadása alapján a stadion tribünjének és új helyeinek építését. Az inségmunka során fel volt véve a stadion kiépítésének egyik része, meglehetősen kis összeggel a löversenyteri tribünnek a stadionra való áthelyezése. — Ezt a költségvetést felterjesztették az országos testnevelési tanácshoz és az ott elhangzott észrevételek alapján került fel az a gondolat, hogy jobb lenne és költségvetésileg sem volna hátrányosabb, ha a régi „II. triübün“ áthelyezése helyett új tribünt építenének.

Az új terv szerint ugyanolyan nagyságu fedett tribünt terveznek vasvázas fedélszerkezettel. Az öltöző épület 28.600 pengőbe kerül, ehhez csatlakozik az alacsonyabb rész, amelyben illemhelyek és pénztárak nyernek elhelyezést. Ez 12.600 pengő költséget jelent. Az építkezéssel kapcsolatban tehát 49.200 pengő értékű munkát adnak ki.

A stadion épülete mellett fedés nélküli ülőhelyeket is létesítenek körülbelül 2500 ember számára, amire 18.000 pengőt irányoznak elő.

Az előírt szabályok szerint profimeccsek csak úgy lehet játszani a stadionban, ha a nézőterek és a játékosok között kerítést állítanak fel, melynek 110 centi magasnak kell lenni. Ez ismét 19.000 pengő munkát jelent. Összesen tehát 78.000 pengő beruházásról van szó.

A költségek fedezésére az inségadó és a kormánytól nyert összegek szolgálnak és amennyiben nem folynak be teljes mértékben, arra az esetre a közgyűlés már rendelkezett,

hogy a Kacsokovics telek parcellázása folytán elérendő jövedelmet is erre a célra fordítsák.

A kisgyűlés egyhangulag elfogadta Sajó István építész terveit és javasolta a közgyűlésnek, hatalmazza fel a polgármestert, hogy amint a jóváhagyás megtörténik, azonnal hirdessen versenyfolyóiratot s majd csak annak eredményét hozza ismét a közgyűlés elé.

SZERDAI NAPRA HELYEZIK AT A HORTOBÁGYI ORSZÁGOS VASAROKAT

Dr. Vass Károly főjegyző bejelentette, hogy a kereskedelmi miniszter engedélyezte a hortobágyi országos vásárokat szerdai napra való áthelyezését. A leiratot tudomásul vették.

A NEPFÜRDŐ MÁJUS 1-RE KÉSZ LESZ

Borsos József műszaki tanácsos terjesztett elő javaslatot a népfürdő bővíztetésének vállalatbaadása ügyében. A munkát 10670 pengő értékben Nagy Sándor és Németh Lajos megosztva kapták.

A népfürdőnek május 1-re teljesen késznek kell lennie.

A SÉTÁNYPADOK JÖVEDELME

Elfogadta a kisgyűlés azt a javaslatot, amelyet Zöld József h. polgármester terjesztett elő arra vonatkozólag, hogy a sétánypadok és székek jövedelmét a hirdetőirodával egy számolják el, hogy a bevételből előbb levonják az összes kiadásokat és ami megmarad, abból fele összegben részesül a város és az iroda.

Három napig lakodalmazott, aztán hazament és a pincében meggyilkolta ittas apját

Csak két év múlva vallotta be szörnyű bűnét. — A debreceni tábla 12 évi fegyházra ítélte a gyilkos fiút, az anyát azonban felmentette

Három évvel ezelőtt szinte napirenden volt a perpatvar Ostoros községben Szerencsi László és felesége, valamint a fia, Szerencsi János között. Az öreg Szerencsinek ugyanis volt két és fél hold szőlője, amelynek termését bor alakjában a gazda itta meg. Gyakran megtörtént, hogy az öreg szőlőgazda éjjelnappal ivott s nem mozdult ki a pincéből. Ha ilyenkor szóltak hozzá, összerugdosta a fiát és a feleségét. Emiatt nagy volt az elkeseredés a családban s az asszony állítólag azt mondta, hogy odaadná a földet annak, aki a férjét eltenné láb alól. Ezt a kijelentést az asszony a törvényszéken letagadta.

A vádirat szerint egy alkalommal, 1930 november 27-én Szerencsi János ittasan ment haza egyik ismerőse lakodalmából, ahol három napig mulatott. Az anyja ekkor azt mondta neki, hogy az öreg újból részeg, most jó volna végezni vele. Ugyanakkor ott volt Szerencsi János vadházastársa, Marczis László, aki szintén arra biztatta hogy tegye el láb alól az öreget. Végre is a fiatal ember elment a sziklaoldalba vágott pincéhez és bezörgött az apjához. Az öreg Szerencsi László gyanútanul kinyitotta az ajtót, mire a fiú rángrott, a mellére térdelt s amikor kiabálni akart, befogta a száját. Az apa szabadulni igyekezett fia kezei közül, de nem sikerült s rövid idő múlva megfulladt.

Ezután Szerencsi János megmondta anyjának és vadházastársának, hogy végzett az öreggel. A két nő lement a pincébe, ahol a hordók

között elrejtették a holttestet. Így akarták elplezni a gyilkosságot s mindenkinek azt mondták, hogy az öreget az ital ölte meg.

A gyilkos fiú két évig hordta magában a szörnyű titkot, míg aztán 1932 május 5-én bevallotta bűnét az ostorosi községi bírónak, aki feljelentette Szerencsi Jánost. A feljelentés alapján letartóztatták a csendőrök Szerencsi Jánost, özv. Szerencsi Lászlónét és özvegy Marczis Lászlónét, akik ellen gyilkosság, illetve gyilkosságra való felbujlás bűntette címen emelt vádat az ügyészség.

Első fokon a múlt év őszén tárgyalta a szenzációs bűnügyet a miskolci törvényszék, amikor is Szerencsi Jánost és özv. Szerencsi Lászlónét gyilkosság bűntette miatt 15 évi fegyházra ítélte, míg özv. Marczis Lászlónét hat hónapi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Fellebbbízés folytán most került a szenzációs ügy a debreceni tábla elé, ahol dr. Visky Sándor tanácselnök büntetőtanácsa előtt folyt le a tárgyalás.

Szerencsi János ezúttal is beismerő vallomást tett, míg az anyja tagadta, hogy ő bujtotta volna fel a fiát az apa meggyilkolására. Marczis Lászlóné részben beismerő vallomást tett.

A perbeszédok után a bíróság visszavonult, majd dr. Visky Sándor tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint Szerencsi János büntetését 15 évről 12 évi fegyházra szállította le a tábla, míg Szerencsi Jánost bizonysítékok hiányában

felmentette. Marczis Lászlóné hat hónapi fegyházbüntetését a tábla helybenhagyta. Az ítélet ellen a főügyész és a védő semmisségi panaszt jelentett be.

NAGY ÉRDEKLŐDÉS MELLETT FOLYT LE A KOSSUTH UCCAI EGYHÁZRÉS LEÁNYKÖRÉNEK ÜNNEPÉLYE.

A Kossuth uccai egyházközség leányköre az elmúlt vasárnap délután a Dóczy-intézet tornatermében hazafias ünnepélyt rendezett. — A közönség érdeklődése oly nagy volt az ünnepély iránt, hogy most már a tornaterem is szűknek és kicsinynek bizonyult a megjelentek befogadására.

Az ünnepély kezdetén a leánykör vezekara énekelte el a Honfi dalt Szőke Mihály karnagy vezetésével. Mellette pedig dr. Módos László segédlelkész mondott megnyitó beszédet, üdvözölve a megjelenteket, Kovács Árpád teológus hazafias dalokat adott elő Kovács Kálmán ref. tanító zongorakísérete mellett. Török Tibor leánygimnáziumi tanár nagy tetszéssel fogadott, megragadó előadásában kifejtette, hogy bár sok mindent veszítettünk, ami drága volt számunkra, sem csüggedniünk, sem kétségkedniünk nem szabad, mert a haza megvan s ezért küzdeni, élni eszményi feladat és kötelességünk. Az előadás után Sívölts Erzsébet leánykörtag Sallay Marian leánykörtag zongorakísérete mellett hatáson szavalta a „Magyar Miatyánk“ e. melodramát. Szép és megkapó egyfelvonásos hazafias színdarabot adtak elő Borusz Irán, Tolvay Erzsébet, Molitrisz Gizli, Illvés Malvin, Szabó Piroksa, Cseke Irma, Szücs Kató, Lókodi Teréz és Juci leánykörtagok. Kozák Eszter leánykörtag Baja Mihály „Magyar tavaszvárás“ e. költeményének elszavalásával, 12 leánykörtag pedig magyar táncok bemutatásával nyerte meg a közönség tetszését. Ez utóbbit, valamint Kovács Magda magán magyar táncát a közönség megismételtette. A „Szózat“ elszavalása, Biky Gábor vezetű zűrű és köszönő szavai után az énekkar a „Hírszekegy“ nemzeti imádságot énekelte el. Műsor után teát szolgáltak fel s az összegyűlteket még hosszabb ideig együttmaradtak.

IRODALOM.

A PALLADIS MÁRCIUSI UJJDONSÁGAI

(Egypengős regények.)

A fekete kör.

Írta: Scott Mansfield.

A „Láthatatlan utas“ szerzőjének ebben a regényében Richard Thornton — a történet hőse — ismeretlen barátok segítségével könnyen megszökik a fegyházból. Miután az autóbaleset elválni kényszerítette megmentőitől, a szerencsés véletlen ismét a kezére játszik és haj nélkül eljut Newyorkba. Itt érintkezést keres a „Fekete kör“ néven megszervezett zseniális csempész-bandával, amely fegyházba juttatta, hogy bosszút állhasson rajta. A mód, ahogy tönkre akarja tenni a bandát, a bonyodalmas lélekzetfojtó sorozata, mely ebből következik, továbbá az utolsó fejezetek izgalmas feszültsége és a meglepő kibontakozás oly szenzációvá avatják ezt a regényt, hogy az olvasó nem bírja leteenni a könyvet, míg a végére nem ért.

DR HEGEDŰS LÁSZLÓ-CSAPAT KÉPVISELI DEBRECEN AZ OR- SZAGOS BRIDGEVERSENYEN

Mint vasárnapi számunkban megírtuk, a Debrecen bajnoka címet nyert dr Hajnal Dezső-csapat mellett a dr Nagy Géza Bridge Club-csapat és a dr Hegedűs László-csapat mérkőzésének győztese fogja képviselni Debrecen várost az országos bridge-bajnoki küzdelmekben. Ez a döntő küzdelem 40 leosztásos mérkőzéssel hétfőn este ment végbe a bajnokságot rendező Kereskedelmi Csarnok termében. A rendkívül érdekes mérkőzésre való tekintettel a bridge lelkes hívei zsufolásig megtöltötték a verseny színhelyét és a legtöbb drukker egészen a verseny végéig, hajnali fél 4 óráig kitartott.

A Bridge Club színeiben indultak: dr Nagy Géza, dr Kovács Aladár, Vecsey Andor, Ungár Pál, dr Zempsey Vilmos és Gémőrey István. A Hegedűs-csapat tagjai voltak: dr Hegedűs László, dr Fehér János, dr Jakabffy Imre, dr Hegedűs András és dr Farkas László.

A verseny, mely a legnívósabb küzdelmekben bővelkedett, végig izgalmas és nyílt volt s végül is meglepésszerűen a dr Hegedűs László-csapat a legminimálisabb győzelmet aratta a szintén kitűnően játszó dr Nagy Géza-csapat felett. A fiatalok győzelmé minden tekintetben megérdemelt, mert a csapat minden egyes tagja kifogástalan munkát nyújtott és meglepő munkabírással állta a hajnalig tartó játék fáradalmait. Az eredmény annál nagyobb meglepetésnek számít mert a Bridge Club csapatában Debrecen város legjobbának ismert játékosai vették fel a küzdelmet s a csapat tulajdonképpen még megerősítése annak a kaszinó-csapatnak, amely eddig debreceni csapatától nem szenvedett vereséget.

Megállapították a Közlekedő összes díjait

Báró Vay László főispán elnöklésével a kisgyűlés tegnap délután ülést tartott, amelyen dr Vass Károly főjegyző előterjesztést tett a köztemetőben még meg nem állapított díjak meghatározására vonatkozólag. A kisgyűlés egyhangúlag a következő árakat fogadta el: A főt mentén külön sírhelyek 50 pengő, az I. osztályú sírhelyek ára 15 P., a II. o. sírhely ára 8 P. Az alagsori ravatalozás gyermekek részére 2, felnőttek részére 5 P. Akik ezt sem tudják megfizetni, azok részére ingyenes. Azokat a ravatalozókat, ahonnan délután temetés történik, délelőttre átengedik, előravatalozás-

ra és akkor a terem díjának felét fizetik. A ravatalozásnál az üvegfal használata 5 P. Villamos kandaláberek díja 2 P. Orgona 2 P. Elővirág dísz I. osztály 20 P. II. o. 12 P. III. o. 6 P. Sírási díj halvaszületettek részére 1 P. Sírbolt fedélapjának elhelyezése és visszahelyezése 12 P. Gyermekek gondozása 1 évre 3 P. Felnőtteké 5 P. Az előreváltott síroknál kötelező a fűszegés, ára 5 P. Megengedte a kisgyűlés, hogy 2 vagy 3 rendes sírhelyet egybekapcsoljanak és ilyen esetben a közben igénybe vett ut területdíjának a felét meg kell fizetni. A többi díjak változatlanok maradnak.

egyetemi tanár. Szakhozzászólások: Pap Béla, az SDG főtitkára: A protestáns individualizmus és a katolikus kollektívizmus. Péter János (Budapest): Konzervatívizmus és liberálisizmus. Dr. Makkai János hírlapíró: Nemzeti szocializmus. Horváth István alelnök: Fasiszizmus. Gáspár Zoltán (Szeged): Szociáldemokrácia. Kertész Dániel hírlapíró: Kommunizmus.

Délután 3 órától: Tolnay Gábor (Szeged): Az erdélyi szellemi problémája. Mester Miklós (Budapest): A megszállott területek gazdasági helyzete. Ferenc József (Budapest): Az erdélyi ifjúsági mozgalom. Fonyad Dezső, az SDG főtitkára: A mai ifjúság szexuális kérdése.

Vasárnap délelőtt ünnepélyes zárgyűlés, amelyen Imre József egyetemi tanár, tanárelnök: 'Új reformáció' címen tart előadást. A konferencia rendezését a Magyar Országos Protestáns Diákszövetség végzi. Menyhárt Pál elnök és Gonda Ferenc ügyvezető elnök vezetésével.

Országos protestáns diákgyűlés Debrecenben

Csütörtökön nagyszabású országos protestáns diákgyűlés kezdődik Debrecenben, melyre az ország minden részéből ideérkeznek a protestáns egyetemi hallgatók egyesületeinek kiküldöttjei és vezetői. A nagyszabású országos gyűlés csütörtök este ünnepélyes megnyitással kezdődik, majd pénteken reggel kezdődnek a konferenciái előadások.

A részletes program a következő: Pénteken 8-9-ig biblióra, vezeti Kiss Sándor, a Kálvinista Szemle szerkesztője 9-13 óráig »Gazdasági, szociális tényezők és az egyház« címen előadást tart dr. Hilscher Rezső egyetemi magántanár, az országosnevű szociálpolitikus. Szakhozzászólások: Dr. Kádár Mihály, az SDG elnöke. A falu egészségügyi kérdései. Buday György, a szegedi Bethlen Gábor Kör tb. elnöke: A falu népművészeti és kulturális

kérdése. Ádám László, a szegedi Bethlen Gábor Kör elnöke: A falu szociális és gazdasági kérdése. Tóth Béla, a debreceni Bethlen Gábor Kör elnöke: A középosztály kérdése. Tóth Béla, a budapesti Bethlen Gábor Kör alelnöke: Ipari munkásság, külváros.

Délután 3 órai kezdettel: Végh Jenő (Budapest): A mezőgazdaság átszervezése. Dr. Bruhács János (Pécs): Földreform és telepítés. Dr. Lator Géza min. osztálytanácsos: A mai generáció elhelyezkedésének kérdése. Makay Miklós, a szövetség alelnöke: A munkanélküliség nemzetközi és hazai vonatkozásában, a protestáns egyházak szemlőgéből.

Szombaton 8-9-ig biblióra, vezeti Kéken András a budapesti Luther Szövetség elnöke. 9-13 óráig »Korunk szellemi áramlatai és az egyház« címen átfogó előadást tart dr. Tankó Béla

Filléres-gyors indul vasárnap Budapestre

A budapesti tenyészállat vásárral kapcsolatban a MAV igazgatósága vasárnap filléresgyors vonatot indít Debrecenből Budapestre. A vonat Debrecenből regge 1 óra 31 p-kor indul, Budapestre a nyugati pályaudvarra érkezik 10 óra 35 p-kor. Budapestről vissza indul a nyugati pályaudvarról 0 óra 35 p-kor, Debrecenbe érkezik 4 óra 39 p-kor. A részvételi díj ára 6,10 P., mely összegben belefoglalatik a tenyészállatvásár megtekintésére jogosító jegy is. Jegyek a MAV Meneljegyirodában, Plac u 56. sz. kaphatók.

(9. folytatás)

— En már úgyis leszámoltam azokkal. Beszéltek, — amit csak tudok. Közlebbi adatot arról a Függerről?! Mindjárt csak! Oh hogyné! Hiszen a nyáron két ízben is járt Swinemündében és Verát kereste. Nagyon ügyesen tárgyaltak, a strand homokjában sugdolóztak, mint valami szerelmes pár. Vera aztán azt mondta nekem: »Nehogy féltékeny légy, ez az ember a mi főmegbízottunk, én továbbítom a jelentését haza. Ez nagy dolgokat csinál itt. Megszerez egy fontos, világraszóló találmányt, a »Halálsugárt«. Én nevettem. Akkor Vera viceelve azt mondta: »Te Iván, ha megessz, ezzel a Halálsugárral végezek ki«. Előtte fantasztikusnak, hihetetlennek tűnt fel az egész dolog és gyakran hecceltem Verát, hogy adjon néhány méter halálsugárt, míg végre is komolyra fogta a dolgot és azt mondta, hogy ne beszéljek, mert még valaki meghallja és akkor végünk van, — hétfőjü sárkányok őrzik a halálsugarat.

Helén egyre izgatottabban hallgatta Iván szavait és most hevesen közbeszólt:

— Ez még nem elég bizonyíték. Hogy nézett ki az a Függer?

Iván nyílt arckifejezéssel válaszolt:

— Azt is megtudom mondani. Alacsony középkorú férfi, rendkívül fürgő, olyan különös élénk savószínű szeme van.

— Semmi kétség, semmi kétség, a személy egy és ugyanaz. — mondta inkább magának Helén.

— Miért érdekl ez a Függer-ügy annyira

Önt, nagyságos kisasszonyom, — kérdezte most már meglepetten Iván.

— Majd egyszer megtudja, — szólott Helén, de most az Ön élettörténetéről van szó, — tehát folytassa.

— Oh, már a végénél járok. Szeptemberben bevonultunk Berlinbe. Néhány kisebb utcai excessusban vettünk részt, aztán semmi. Én bámultam a nagy várost, úgy szerettem volna egyedül bejárni és itt is várni a nagy találkozásra, hogy majd jön egy őszhajú asszony és azt mondja: »Fiam, Szerettem volna bemenni ezekbe a szép templomokba, hiszen még nem voltam templomban. Otthon számunkra szigorúan tilos volt. Itt lehetett volna titokban, észrevétlenül... És ez a Vera nem engedett maga mellől egy lépést sem. Zsarnokkodott, parancsolt. Polytan azon tépelődtem, hogy szökjek meg?! Merre, hova, ahol nem érnek el?! Mert ezeknek a kezei hosszúak. Untam ezt a Verát, untam erőszakolt szerelmét, utáltam einizmusát, úgy vágytam valami jó, valami nemes után. Aztán jött a megváltás. Októberben megjelent a kis fürgő Függer. Titkos konferencián előadta, hogy egészen újfajta demonstrációt kell rendezni. A munkanélkülieket, a legrongyosabb proletárokat a leggyenyesebb mulatókba kell vezetni és ott leültetni őket, mint vendégeket, hadd lássák a különbséget. Azt mondta ez a legjobb agitációs anyag. Függer pénzt is hozott a tüntetés céljaira. Sokat. Kapóra jött neki a »Varázspalota« megnyitása. Engem kirendeltek a tüntetők élére. Vera nem mert jönni. Az ilyes-

mihez gyáva volt. En is szabadkoztam, de muszáj volt mennem. A többit már tudja, mint szem- és fültanú.

Elballgatott. Kis idő múlva hozzáfűzte: — Ime az én nyomorult életem! Most az Ön kezébe teszem le sorsomat!

Megragadta Helén kezét és esőkjával halmozta el. A leány ismét kiesett a nagyúrigo szerepéből, gyöngéden végigsímogatta Iván hullámos haját és gyöngéden mondta:

— Szegény, szegény fiú. Maradjon nálunk. Azt hiszem, édesapám nagy hasznát veszi magának.

— Nagyon köszönöm. De teljes diszkrétciót kérek. A volt társak nem tűrnék ezt és erőszakkal elhurcolnának innen. Meg kell változtatni a külsőmet is.

— Ezt megteheti akár rögtön. Hozassa házuk szabóját, csináltasson magának új ruhát, vesse le ezt az orosz bluzt, mely első pillanatra árulója lehet. Más frizurát, más bajuszt, egészen más külsőt igyekezzen felvenni.

— A személyzet nem fog pletykálni rólam?

— Személyzetünk megbízható. Ki van oktatva arra, hogy idegenek előtt ne beszéljen belső dolgokról. És egyáltalán tudja maga, kinek a házában van.

— Nem! Nem akartam visszaélni a vendégszeretettel, a jószágokkal, de meg Ön mondja, hogy a személyzet ugyan nem ejt itt egy árva szót sem a belső dolgokról. Az ápolónő mondott annyit, hogy Mathison gyáros vendégszerető házában vagyok és ön a kedves leánya.

— Mást nem hallott felőlünk?

— Nem.

— No jó, tehát igyekezzen megváltoztatni a külsejét minél előbb. Isten vele.

Helén távozott. Iván hosszan, szerelmesen nézett utána.

Harmadnapra rendkívül elegáns, nyulánk fiatalember jelentkezett Helénnél. Legújabb szabású ruhája azt mutatta, hogy a legjobb körökhöz tartozik. Finom arcéle értelmét, magas intelligenciát sugárzott. Arcán egészen sima, teljesen borotvált. Monoklit viselt. Mélyen meghajolt Helén előtt, aki idegenül nézte, aztán összeesapta kezét és felkiáltott:

(Folytatjuk.)

Veszedelemes hóvihár dühöngött Debrecenben

A vihar kitepte Debrecen világhírű ritkaságát, a Nagytemplom melletti liciumot -- Azonkívül sok kárt okozott a vihar, mely ledöntött egy tűzfalat, megrongálta a villamosvezetéseket, hirdetőoszlopot döntött tel

Tegnap, március 21-én volt a tavasz napitári kezdete. A napitári dátumra azonban alaposan rácafélt az időjárás, mely újra visszahozta, remélhetőleg csak egy-két napra a telet őríási hóviharral. Tizenegy óra tájban erős szél keletkezett, mely folyton erősödött és aztán orkányszerű hóviharrá fajult. Debrecenben és környékén nagy pusztításokat okozott a vihar. Az uccák képe teljesen téliesre változott, vastag hóréteg borított el mindent.

A VIHAR KITEPTE A LICIMUMOT.

A hóvihár Debrecen legérdekesebb természeti ritkaságában, a Nagytemplom melletti liciumbokrban nagy kárt okozott. Ez a licium egyik nevezetessége Debrecennek és még külföldi szakmunkákban is szerepel a leírása. Legnagyobb ritkaság, hogy fává terebélyesedik a liciumbokr. Legenda is fűződik hozzá. 1760 körül ültették el ezt a bokrot. Azon a helyen, ahol most is állt, kántori lak volt. A legenda szerint az akkori hitviták során azt mondta volna egy szerzetes, hogy akkor fog meggyökeresedni Debrecenben a kálvinizmus, ha ebből a bokorból fa lesz. És a bokorból tényleg folt.

A nevezetes liciumot tegnap délelőtt a vihar letépte, úgyhogy csak a túsója maradt meg a védőrácsban.

A letépett részeket a szél sodorta az uccán. A járókelők jelentették a dolgot a muzeum igazgatóságának. Dr. Ecsedy István muzeumigazgató rögtön intézkedett, hogy a letört részeket a muzeumba vigyék. Lefogják fényképezni, hogy legalább fényképen maradjon meg az utókor számára.

Közel két századon át állta az idők viharát a licium, de az utóbbi években már sorvadt, gyengült és így könnyen elbánnhatott vele a kegyetlen vihar.

SOK HELYEN MEGRONGÁLTA A VIHAR A VILLAMOSVEZETÉKET.

A vihar sok zavart okozott a világitási hálózatban. A hibabejelentő állomás telefonja egész délután szinte megszakítás nélkül szólt. Nem kevesebb, mint 140 bejelentést eszközöltek a vihar által okozott zavarokról. Szerencsére emberéletben nem esett kár és az anyagi kár sem nagy.

A legtöbb bajt a világitási hálózatban az okozta, hogy a vihar az élőfákat kidöntötte és a vezetékre dobta.

A villanylámpák nagyon sokszor elhalványodtak az este folyamán, ami mindig azt jelentette, hogy valahol a hálózatban hasonló eset történt.

A gázgáz környékén nagy detonációval kiégett a transzformátorban az ólombiztosíték.

Súlyos és hosszantartó zavart okozott a nagyerdei fürdő mellett.

A felvételi épület és a cukrászda között a vihar nagy fát dobott a vezetékre. Az egész környéken elaludt a villany és a hibát az este folyamán nem is lehetett helyreállítani.

Áramszünet állt be nagyon sok helyen, így például a repülőtér is. Érdekességet okozott a Simonffy uccán 6. számú ház előtt

egy leszakadt céglábla, amely a vezetékre zuhant és hat-hét uccában elrontotta az áramszolgáltatási lehetőséget.

A Méliusz téren, a környékén, Kigyó uccán, a Piac és Péterfia uccákig rövid tízperces zavar volt.

Fa esett a vezetékre a Kuruc uccán, a Szoboszlói uton, a Wolff szőlőtelepen.

Igen érdekes baleset történt a Diószegi uti sporttelepen, ahol a meccsórát rádobta két szál háromszögletes vezetékre, amelyet leszakított és természetesen az egész környéken világitási zavart kellett. Az Andrassy uton is rászakadt a fa a vezetékre. A Kiss börgyárban, a Berta malomban, a városi kertészetben, a polgári lövöldében nem volt áram. A nagyerdei tanári lakhoz vezető uton szintén leszakította a fa a vezetéket.

Érdekes volt a Diófa uccai baleset, ahol egy nagy diófát döntött a vihar

a vezetékre és okozott zavart.

A klinikai telepen az összes utak sötétben maradtak.

FELDÖNTÖTTE A VIHAR A MAGOSS GYÖRGY TÉREN AZ ÓRAOSZLOPOT.

A Magoss György téren felállított villamosóraoszlopot a vihar kiszakította a földből és feldöntötte, az oszlop tetejéről az órát leszakította és a földre dobta.

VONATKÉSESEK.

A vihar a vasúti forgalomban késéseket okozott. Az esti vonatok 30-40 percet késtek.

Sárándon az állomáson egy 60 éves nagy vastag fát kidöntött a vihar. Az állomásra éppen akkor futott be a motorosvonat. Ha a fa a vonatra zuhan, nagy szerencsétlenséget idézhetett volna elő! Szerencsére ellenkező oldalra zuhant a fa.

Ledöntött a vihar egy tízméter hosszú tűzfalat a Bethlen uccán

A szomszédban dolgozó munkást súlyosan megsebesítették a kőtörmelék.

Megrendítő szerencsétlenséget okozott tegnap délelőtt 1 órakor a hirtelen fellépő hatalmas erejű szélvihar a Bethlen uccán. A Bethlen ucca 44. sz. házat, amely Szigeti Sándor tulajdona, egy hosszú tűzfal választja el a szomszédos 46. sz. telektől, amelyen Molnár István gazdálkodó háza van. A rettenetes erejű északi szél belekapaszkodott a két udvart elválasztó tűzfalba, amely Molnár István házához tartozik. A régi fal nem bírta el a szél nyomását és hirtelen őríási robajjal tíz méter hosszúságban és öt téglamagasságban leomlott a 44. sz. ház udvarára.

A Bethlen u. 44. sz. ház udvarában van Prohászka és Társa cég faterpó, ahol állandóan több munkás dolgozik.

A falbomlás pillanatában három munkás tartózkodott a faterpón, akikre ráomlott a rengeteg lezuhló téglát. A szerencsétlenség színhelyén jajveszékelt, segítségkiáltás harsogta túl a lezuhló kövek zaját. A 3 munkás közül Valádi Sándor napszámos rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. A tégladarabok a fejére zuhantak és három helyen összetörték a koponyáját. A mellette dolgozó két munkás csak egészen jelentéktelenül sérült meg.

A közelben posztoló rendőrszem azonnal értesítette a mentőket, akik első segélyben részesítették Valádit, majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos.

A halálosvégű hajduhadházi Imre-nap epilógusa a debreceni tábla előtt

A tábla öt évi feygházra emelte fel Csösz Imre büntetését, aki egy kenyérvágó késsel agyonszurta ellenfelét.

Annak idején hirt adtunk arról a halálos végű Imre-napról, amikor a múlt év november 5-én Hajduhadházon Csösz Imre 21 éves napszámos egy kenyérvágó késsel agyonszurta haragosát, Rezes Lászlót. A kérdéses alkalommal Csösz és Rezes többmagával Bakó Sándornál mulatoztak, miközben az ittas Rezes belekötött Csöszbe és szidni kezdte annak az édesanyját. A fiatal ember nem akart kötölközni s úgy éjjel tájban néhány barátjával hafele indult. Utközben Nagy József háza előtt Rezes összetalálkozott Csöszszel,

akibe ismét belekötött.

A két fiatal ember között durva szóváltás támadt, majd Rezes arcul ütötte Csösz Imrét, aki ekkor bement a lakásba. Ellenfele azonban itt sem hagyta nyugodni és bekibált utána:

— Gyáva ember vagy!... Ha leány vagy, gyere ki...

A vacsora után elfogyasztott bor Csösznek is kezdett a fejébe szállani, no meg a harag is fűtötte. Hiába csitította apja, hirtelen felkapta az asztalról a kenyérvágó kést és kirohant az uccára. Itt azonnal össze-

akadt haragosával, akinél állítólag szintén kés volt. Először Csösz szurta és a kés Rezes mellébe hatolt. A szerencsétlen ember ekkor megfordult és menekülni akart, de a vértől megittasult Csösz kétszer is belevágta a kést a hátába. Rezes ekkor összeesett és rövidesen meghalt.

A kihallgatás alkalmával Csösz Imre azazl védekezett, hogy önvédelemből szurta le Rezesét, akit egyébként nem akart megölni.

A debreceni törvényszék gyilkosság büntette miatt vonta felelősségre Csösz Imrét, akit a bizonyítási eljárás befejezése után szándékos emberölésért három évi feygházra ítélték.

Fellebbezés folytán kedden került az ügy a debreceni táblán dr. Visky Sándor tanácselnök büntető tanácsa elé. Csösz ezuttal is azt mondta, hogy önvédelemből szurta le Rezesét, akinél szintén kés volt.

Az íratok ismertetése és a perbeszéd után Visky elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a tábla öt évi feygházra emelte fel Csösz Imre büntetését. Az ítélet ellen a védő semmiségi panaszt jelentett be a Kuriához.

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenté március 21-én:

A sarki eredetű levegőtömegek, amelyek napok óta betörésre készen álltak Svédország és Dánia határán, mára elárasztották egész Közép-Európát. A hideg levegő betörésével kapcsolatban most már a síkságon is havazásba ment át az eső és a hőmérséklet fagypontra alá süllyedt. Az Adria partján 20 mm. esők estek. Franciaországban és Németország nyugati felében, hol a sarki tömegek betörése már tegnap lezárult, derült, de hideg az idő. A hideg betörése a Tiszántúlon a délelőtti órákban vette kezdetét, az északi szél hatása erősödött és a hőmérséklet havazásba ment át. A hőmérséklet még mindig süllyed, este már egy fokkal a fagypontra alá áll a hőmérő, az esti órákig hat mm. csapadék esett, a tájat 2 cm. hóréteg takarja.

IDŐPROGNÓZIS: Még erős északi szelek, havazás, hófúvás, hideg idő. Szerda estére a szél esendülésére, felderülésére és erős éjjeli fagyokra van kilátás.

Balkáni kacagó gerlek Berettyóújfalun környékén

A magyar madártársadalom életének érdekes eseménye van: Berettyóújfalun környékén nemrégiben egy ismeretlen fajta madárcsalád telepedett le. Marjay Barnabás berettyóújfalui főszolgabíró értesítette Navratil Dezső egyetemi tanárt, a magyar madártudósok elnökét az új madárcsalád leteléséről, mire Navratil Dezső arra kérte a főszolgabírót, szerezzen be ilyen madarat, mert meg akarják állapítani Budapestben, milyen madárcsaládból származnak a jövővények? Ma reggel kapta meg Navratil professzor az első küldeményt, két lelőtt madarat. Megállapították, hogy a balkáni kacagó gerlek családjából valók, ez az első ilyen eset, hogy a madarak nagy tavaszi vándorlása során a balkáni kacagó gerlek Magyarországon szálltak le. Ugyátszik, hogy végleges otthonuknak választották Berettyóújfalun környékét. Navratil professzor már intézkedett, hogy a két madár tetemét töljék ki és a Nemzeti Múzeum állattani osztályán helyezték el. Amint megérkeznek az élve elfogott kacagó gerlek, az állatkerben kapnak lakást és ellátást.

WIERINO Tavaszi újdonságok
nagy választékban
PIAC-UTCA 49 FAKTÁRRA ÉRKEZTEK.

HIREK

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kossuth” Piac u. 26. Telefon 29-56. — „Reménység” Csapó u. 22. Telefon 34-21. — „Isteni gondviselés” Petőfi tér. Telefon 29-81. — „Csokonay” Mester u. 43. Telefon 10-15. — „II. Rákóczy” Külsővásártér. Telefon 23-43. — „Mátyás király” Nyilastelep. — „Árpád fejedelem” Csapó-kert.

— A kir. ítélőtábla elnöke Budapest. Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök kedden délben hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A kir. ítélőtábla elnöke előreláthatóan 3-4 napon át lesz hivatalától távol.

— Vasárnap újra lesznek böjti esték. A piarista reálgymnázium dísztermében és a kertségi iskolákban vasárnap újra rendeznek böjti előadásokat a katolikus hívek számára. Ez alkalommal előadók lesznek: a piarista reálgymnázium dísztermében dr. Liszt Nándor th. szolgabíró, Nyilastelepen dr. Antal Gábor ügyvéd, Homokkertben Huber Ferenc kollégiumi igazgató, Csapókerthben Székely Béla tanító. Az egyes előadásokon lesznek még szavaltat-, zene- és énekesztások is. Belépődíjat sehohsem kérnek.

— Dr. Lindenberger János Budapest. A püspöki kar ma, szerdán tartja a fővárosban szokásos tavaszi értekezletét, amelyen részvesz a csonka ország minden egyházmegyéjének főpásztora. Ebből a célból dr. Lindenberger János apostoli kormányzó tegnap Budapestre utazott, ahonnan csak a hét végén tér vissza székhelyére.

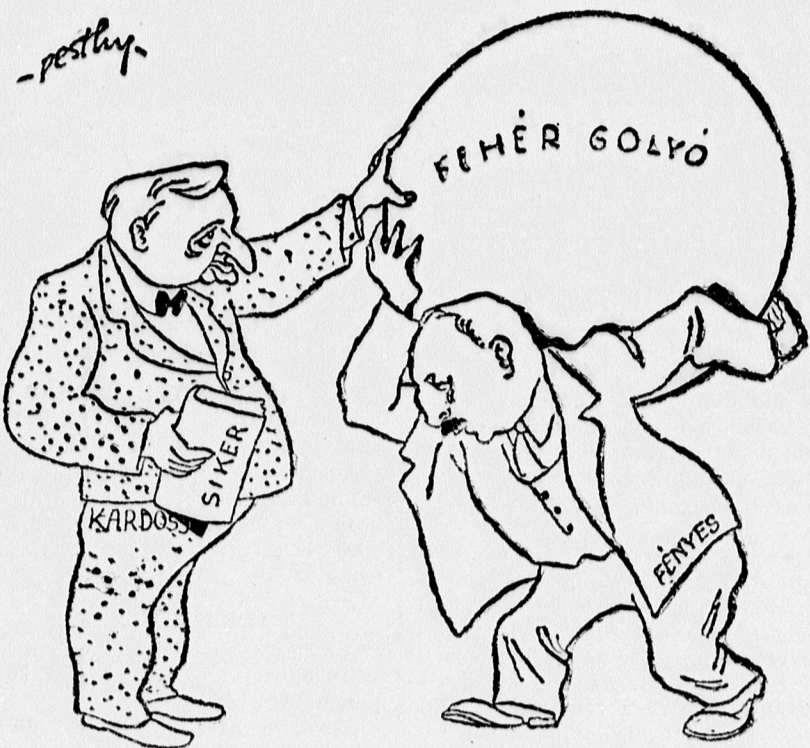
— Dr. Holik Sámuel klinikai orvos előadása a városbáza közgyűlési termében. Március 23-án, csütörtök d. u. 6 órai kezdettel az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Holik Sámuel klinikai orvos tart előadást „Fajegészségügyi szempontok a házasságban” címen vetített képekkel. Előadásában foglalkozni fog a házasság faji jelentőségével és az átöröklés kérdésével, valamint a szerzett betegségek következményeivel. Belépődíj nincs.

— Dr. Karl János kegyesrendi reálgymnáziumi igazgató előadása a MÁV műhelytelepi „Egyetértés” önképzőkör dísztermében. Március 22-én, szerdán d. u. 5 órakor az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Karl János kegyesrendi reálgymnáziumi igazgató tart előadást Norvégjáról igen szép vetített képekkel. Előadásában uti élményeiről fog beszélni. Belépődíj nincs.

— Ma kezdődik az egyetemi hallgatók lelkiigyakorlata. Hírt adtunk már róla, hogy a katolikus egyetemi és főiskolai hallgatók számára ezidén is megtartják a szokásos husvételőtti lelkiigyakorlatokat, amelyek iránt általában igen nagy érdeklődés mutatkozik a diákság körében. Az első konferenciabeszéd ma este félhét órakor lesz a Theresiánium kápolnájában, Varga u. 5. sz. alatt, ezenkívül csütörtökön és pénteken este is lesz szentbeszéd. Az egyetemi hallgatók lelkiigyakorlatát ezidén is Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője tartja.

— A Kossuth uceai Női Kézimunkakör szerdán délután 3-5 óráig tartja össztűvetelét a régi Dóczy kézimunka-termében. Kérlik a munkálkodó tagokat, hogy a kiadott kézimunkákat befejezve hozzák el magukkal s adják át a kézimunkavezető Antal Erzsébet tanárnőnek, hogy a husvét előtti tartandó kézimunkakészítési anyagát szímba vehessék s elkészíthessék. A kiállítás megnyitása április másodikán lesz, ennek megbeszélésére ninél többen jelenjenek meg.

Ha a szerző egyben védőügyvéd is

FÉNYES (KARDOSHOZ): Géza, most aztán te tartsd tovább, én e' megyek a törvényszékre, mert a Hegedüs-drámánál ísvégzőra kell belépnem... (Pesthy rajza.)

— Romlott étel-ital, ha gyomrát elrontja. Fél pohár „Igmándi” gyorsan helyrehozza!

— A Kossuth uceai egyházzszi Bibliakör ma, szerdán délután 5 órakor tartja összejövetelét a régi Dóczyban, magyarázatot tart Baja Mihály lelkész Pál apostol életéről, Aktuális kérdésekről megbeszélést tart Módis László segédlelkész. Mindenkit szívesen lát a vezetőség.

— A bölgyfodrászversenyen az ifjúsági verseny eredménye helyesen a következő: Első lett Rác Julia, ki érmét és oklevelet nyert, második Sarkadi Ferenc, harmadik Szöke Magda, kik oklevelet nyertek.

— Debrecen sz. kir. város nőpariskolájának Lorántffy Zsuzsanna önképzőkörre f. hó 22-én, szerdán délután 6 órakor székházában (Csapó és Burgondia sarok) bemutatja Herceg Ferenc „Balaton regé” c. vigjátékát. A korhú renaissance jelmezeket dr. Markovicsné Csűrös Ferike terveit alapján a nőpariskola növendékei készítették. A díszleteket Petry Béla tervezte. A táncokat B. Vattay Margit tanította be. Műsorvezetés 50, díkoknak 30 fillér. Az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség.

— Természet és madárvédelmi előadások a Déri-muzeumban. Holnap, azaz csütörtök d. u. fél 6 órakor tartja a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület előadó ülést a Déri-muzeumban. Az első előadó vitéz Tikos Béla fölülkár lesz, aki a kultúra általaktív hatását fogja ismertetni, amely olyan lényeges változást hozott létre egy a növény-, mint az állatvilágban, sőt magában az ember életében is. Az előadás célja a természetvédelem gondolatának terjesztése. A második előadó dr. Nagy Jenő ú. v. alelnök, aki az olaszországi madárfogás, madárevés oly sokat emlegetett, de valójában csak helytelenül ismert, sőt félre ismert szokását fogja személyes tapasztalatai alapján ismertetni. Mindkét előadást vetített képek kísérik. Belépődíj nincsen.

— Lelőpták a kapuról a csengőt. Az utóbbi időben elterjedtek a városban a csengőlopások. Tegnap lovag Faekh Leon ezredes tett panaszt a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Péterfia u. 48. sz. háziról valóságos leltepte a csengőt és a falat is megrongálta. A csengőtolvajt erőlyesen keresi a rendőrség.

— Kie a talált kerékpár? Nagy János 115. sz. őrházbeli lakos beszoiglatott a rendőrségre egy kerékpárt, amelyet reggel a Köztemető mellett talált. A kerékpár Atlas gyártmányu és csak a lámpa, valamint a fujtató hiányzik róla. Igazolati tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— Gyermekét szépen, olesón öltözteti, ha ruháit Horovitznál veszi. Püspöki palota, Nagytéplonmal szemben.

— Összeütközött két szekér az Erzsébet uccán. Nagy riadalmat keltett tegnap délben két szekér összeütközése az Erzsébet uccán. Kodácsi Lajos fuvaros szekerevel a 20. sz. ház előtt összeütközött Kircsi Gyula hajduszo-boszlói lakos szekere. A két szekér közül a Kodácsi szekere összetört. Az összeütközést Kircsi szabálytalan hajtása okozta, aki megtagadta a rendőrnök az igazolást, mire előállították a rendőrségre, ahol megindult ellene az eljárás.

— Lopások. Faragó Lajosné Eötvös ucca 14. sz. lakostól a Közművelődési Könyvtár kölcsönzőjében, amíg a kéréslapot kitöltötte, ellopták patkóalaku pénz tárcáját 8 pengővel. — Grosz Sándor kereskedő, Rákóczi u. 12. sz. a lakos szekeregyéből egy négyméteres szövet tűnt el. — Molnár Etelka nádudvari lakos Nagy József nevű unokatestvérevel szekéren jött be Debrecenbe. Utközben az egyik kocsma előtt megálltak és ezalatt a szekérről leloptak egy pár női eszmat. A lopások ügyében a nyomozás megindult.

— Ismert szép kivitelű fényképfelvételeinek árát lényegesen leszállította Berzéki, Piac 38.

— A Debreceni Orvosegyesület március hó 23-án, csütörtökön délután 6 órakor a belklinikai tantermében tartja XV. tudományos ülést. A tárgysorozaton bemutatásokkal szerepelnek: Redi Károly, Meák Géza. Előadást tart: Rehmann Ferenc. Üléselnök: Láng Sándor.

— Praznovszky Iván előadása. A Cobden Szövetségben március 25-én, szombaton, Praznovszky Iván meghatalmazott miniszter fog előadni Magyarország és a kisantant címen. Megnyitót dr. Juhász Nagy Sándor mond. Az előadás a Déri-muzeumban lesz 6 órakor. Számozott meghívó a Mélius-ban váltható. Tagsági jegyek érvényesek.

MEGHÜLÉSNEK.

náthaláznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szamadó András juhász, fiu József, Szilágyi Imre npsz., leány Ilona. Hrubják Antal városi tisztviselő, leány Adél. Pusztai Sándor fm., leány Margit, Tökés Ferenc gazdálkodó, fiu Ferenc, Petrik Mihály MÁV npsz., leány Ilona. Papp Lajos gazdálkodó, fiu Sándor, Koszta Lajos cipész-segéd, fiu Mihály, Kányási Lajos gazdálkodó, fiu László. Varga Vilmos zenész, fiu János. Varga József kőfaragó-segéd, leány Erzsébet. Dr. Fejes Andor reáliskolai tanár, leány Ágnes. Tóth Ferenc gazdálkodó, leány Katalin és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Özv. Rózsa Sándorné Harsányi Eszter ref. 65 éves, Ilona u. 4. Stremb József ref. 20 éves, Kisujtsalás.

Házasságok: Freund Icig—Grünfeld Margit, Mátyás István—Deli Irma, Huttmann Márton—Veisz Heléna, Wiedler Lajos—Csengeri Ilona, Barta Károly—Wieskmann Mária.

— A „Maróthy György” Bajtársi Egyesület díszlaborozása. Elvezetés és művészi értékű számokban volt része annak az intelligens közönségnek, mely a ref. tanítóképző Maróthy Gy. Bajtársi Egyesületének március 18-án délután 5 órakor a Kollégium dísztermében tartott díszlaborozásának műsorát végighallgatta. A bajtársi énekkar énekszáma után dr. Bartha Károly, az egyesület patrónusa tartotta meg magasszínvonalú megnyitó beszédét. Bónis Malvin tan. kép. növendék kedves meleg énekével ragadta el a közönséget, mely meleg tapsal jutalmazta őt és kitünő kísérfjét, Péczely Kató Majd dr. Tóth László kerületi vezéi tartotta meg értékes dominuszavató beszédét. Az új dominuszok Törös Károly, Mocsári László, Molnár János Ráthonyi Lajos és Szendy István, kiknek nevében Törös Károly, a debreceni tantestület elnöke válaszolt, hangzatosan, hogy a bajtársi egyesület keretében vitadélutánok tartása válik szükségessé, hogy ott problémák megoldásával készüljenek elő az ifjak a tanítói hivatásra. Ifj. Ráthonyi Lajos V. éves tan. kép. egy Schubert darabol adott elő zongorán kitünő technikával. A Müller Erzsébet, Müller Edit, Szendy Tihamér trió, valamint a Müller Ed't gondokaszólója nővére kitünő zongorakiséretével igazi művészi teljesítmény volt. Fazekas István alvezéi szép szavallattal járult hozzá a sikerhez. A délutánt az énekkar precíz száma zárta be. Bodnár Lajos th. vezéi vezetésével. A rendezés nagy munkáját ifj. Törös Károly alvezéi, kerületi íródeák, Sinav Gyula, Benedikty Dező udvarnagvok végezték.

— Nagy róka vásár Barkónánál, Szinházjáráo

— A kis táncosnők kinszenvedésel A kis táncosnők életéről rendkívül érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely valóságos tárháza az érdeklősöknek. Minden szinházi, rádió- és filmeseménnyről beszámolóit közöl, pompás budapesti és külföldi rádió-műsorokat ad. Sok cikk, riport, 120 kép, folytatásos regény, egyfelvonásos szindarab, keresztrejtvény teszi változatosá a Délibáb új számát. Egy szám ára 20 fillér.

ÖTVENEDSZER MEGY DEBRECENBEN A MOSOLY ORSZÁGA RELLE GABRIELLAVAL

Egész Magyarországon a Csokonai színházban adták legelsőször Lehar nagyszerű operettjét

Nincs még egy olyan operett, amely rövid idő alatt akkora karriert futott volna be, mint Lehar Ferenc nagyszerű operettje, a »Mosoly ország«. Külön érdekessége ennek a remek darabnak, hogy legnagyobb sikerét éppen Debrecenben aratta. Másfél év óta minden felújítása zsúfolt házat csinált a Csokonai színházban.

A »Mosoly ország« egész Magyarországon Debrecenben ment a legtöbb-ször, a budapesti Operaházat is beleszámítva. Kardoss Géza áldozatkész-sége folytán ugyanis elsőrangú vendég-szereplőkkel 49-szer adták ezt a csodálatosan szép operettet, mely máris klasszikussá nemesedett. A Csokonai színház ezzel kapcsolatban új jubileumra készül. Március 24-én, pénteken este ötvenedszer adják elő a »Mosoly országát«, a főszerepben a gyönyörű hangú Relle Gabriella budapesti operakészenővel. Relle Gabriella nemcsak egyik legkiválóbb énekesnőnk, de mint alakító művész is a legjobbak közé tartozik. A herceget itt Szorád Ferenc fogja alakítani, akiről el van ismerve, hogy a legelegánsabb és a legszimpatikusabb Szu-Csung.

A színházi iroda jelentése: Ma, szerdán és holnap, csütörtökön délután zóna helyárrakkal

zóna helyárrakkal

ifjúsági előadás!

HERCEGH FERENC

legszebb irredenta színműve:
Fekete lovas.

Minden este:

DR. FÉNYES JENŐ:

Fehér golyó

hatalmas sikert aratott színműve kerül színre.

Pénteken, 24-én

RELLE GABI

és

SZORÁD FERENC

felléptével a

Mosoly országának

50-ik jubiléris előadása!

Helyárrak: 140 fillértől 240 fillérig!

Siessen jegyét biztosítani!

RELLE GABI! RELLE GABI!

az Opera primadonnája pénteken vendégszerepel a színházban!

szerdán: »Botrány az operában«. Dráma Ricardo Cortez főszereplésével. Megelőzi: »Halálsugarak«. Izgalmas kalandordráma Richard Talmadge főszereplésével. Előadások: 7, 9 órakor.

A »GRAND HOTEL« A VIG-SZÍNHÁZMOZGÓBAN

A sztárok filmjének debreceni bemutatója

A Vicki Baum szüzséjéből készült »Grand Hotel« az utóbbi évtized legnagyobb filmalkotása. Naggyá, különlegessé teszik elsősorban a szereplők, akik között hét sztár van. Ennyi ragyogó nevet, ilyen nagyszerű tehetségeket még egyetlen filmen sem láttunk együtt. A »Grand Hotel« igazi nagy film. Meséjét — könyvből, színpadról — mindnyájan ismerjük. Greta Garbo — hogy a film igazi szenzációjával kezdjük — tökéletes. Vicki Baum sem képzelhette el másképp a mélabus, fáradt, önkínzó, szeszélyes, csak néha-neha neurasthenián felfelbuzgó életkedvű táncosnő alakját. Soha még Garbót a lélekrajz ilyen nagy művészenek nem láttuk: önmagát játsza. Lionel Barrymore egyenesen szenzációs, de Wallace Beery is kitűnő. Az izgatón szép és érdekes Joan Crawford cseppel sem marad el Garbó mögött, de ő az egészségesebb típust képviseli. Greta Garbo és Marlene Dietrich mellett kétségkívül Joan Crawford ma a legnagyobb filmszínésznő. Lewis Stone-t kissé mostohán kezeli a film, — az egyetlen, aki nem azt az alakot játsza, akit az író elképzelt: a báró személyestője John Barrymore. Ennyit a látható főszereplőkről. Mert van egy láthatatlan is: a rendező, Vibráló mozgalmasság, hullámzó és látkető iram az egymást követő jelenetekben, képekben, egy világvárosi nagy szálloda telpója, de néha kissé túlságos is ez a

KEDVEZMÉNYES TAKARMÁNYVETŐMAG-AKCIÓ.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezúton közli az érdekeltekkel, hogy a takarmánynövények szántóföldi termesztésének propagálása céljából pillangós takarmánynövénynek magjának kedvezményes áron kiosztására kapott megbízást a m. kir. földművelésügyi minisztertől. A vetőmagvak nettó vételárából általában 30 százalékot, a homoki borsónál 40 százalékot kitevő árkedvezmény mellett kiosztásra kerülő vetőmagvak ára a következő:

Lóheremag (hazai származású, fehér bárcás) ab. Debrecen, forgalmiadó felszámítása nélkül 74 pengő 90 fillér métermázsánként.

Lucernamag (hazai származású, fehér bárcás) ab. Debrecen, forgalmiadó felszámítása nélkül 95 pengő 90 fillér métermázsánként.

Tavaszi búkkönyomg ab. Debrecen, forgalmiadó felszámítása nélkül 9 pengő 20 fillér és a zsákok ára darabonként 1 pengő 50 fillér, métermázsánként.

Somkórómag ab. Budapest, forgalmiadó felszámítása nélkül 81 pengő 20 fillér métermázsánként, a zsák, illetve zsákok önköltségi árának külön felszámításával.

Homoki borsómag ab. Debrecen, forgalmiadó felszámítása nélkül 14 pengő 19 fillér métermázsánként és a zsákok ára darabonként 1 pengő 29 fillér.

Nyulszappukamag ab. Debrecen, forgalmiadó felszámítása nélkül 69 pengő 20 fillér métermázsánként.

A kedvezményes áron kiosztásra k...

GRETA GARBO

MA! Vigszínház! MA!

GRAND-HOTEL.

GRETA GARBO

A »Mosoly országának« debreceni jubileumáról sürgönyileg értesítette Kardoss Géza színiigazgató Lehar Ferencet, akit meghívott a jubileumi előadásra.

KASSAY KÁROLY ELŐADÓESTJE A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN

Kassay Károly, a Csokonai színház volt főrendezője, a kiváló színművész április 20-án este órák estét rendez a Csokonai színházban. Az előadás 3 és más elsőrangú művészek szerepelnek. Kassay Károly parádés szerepeiből ad elő egyes jeleneteket. A nagy-sikerűnek ígérkező előadás iránt város-szerte nagy az érdeklődés. Jegyeket előjegyezni lehet Békés István üzletben.

Mozik műsora.	
Ma, szerdán, március hó 22-én	
VIG-SZÍNHÁZ 5, 7, 9 óra	„GRAND HOTEL“ Greta Garbo és 6 sztár filmje. Az 5 órás előadás félhelyárrakkal.
URÁNIA 6 és 9 óra	Csütörtöktől! 3 órás előadás! 2 világláger. „Legszebb katand“ és „Klé a gyerek“ Nagy K

— Kéménytüzek a városban. A tegnapi nagy vihar alkalmával a tüzoltóságot két helyen is igénybevétték, de az eset színlényen mind a két alkalommal kiderült, hogy csak egyszerű kéménytüzről van szó. Nagy Gábor Nyilastelep, Halasy uca 13. számú házában volt kéménytüz. A felgyülemlett korom és kátrány nagy lánggal lobogva égett és féls volt, hogy a nagy szél a szállongó szikrákat széthordja és komoly tüzet okoz. A Baranya uca 42. számú házban is vesztélytelen kéménytüz volt.

— Féja Géza és Simándy Pál Debrecenben. Április 2-án délután nyilvános nagygyűlést fog tartani a debreceni Ady Társaság a Déri-muzeum nagytermében 5 órai kezdettel. Ennek az irodalmi előadásnak esuespontja két fiatal író: Féja Géza és Simándy Pál vendégszereplése. Féja Géza, aki kitűnő publicista is, Szabó Dezsőről fog tartani előadást. Féja Géza egyike azoknak a fiatal íróknak, akik Szabó Dezsőhöz mind személyileg, mind irodalmilag legközelebb állanak. Simándy Pál „Az első kátrány hegybeszéd“ és „A magyar kalvinizmus útja“ c. könyvek, aki a felvidéki magyar fiatalság egyik szellemi vezére, a vallás mai problémáiról fog beszélni. A gyűlést Ady Lajos dr. tankerületi főigazgató, az Ady Társaság elnöke fogja megnyitni.

mozgalmasság: nyugtalaná teszi, szét-szaggatja a cselekményt, szinte kivesszi a szót a szereplők szájából. Az érdeklődést azonban mindig ébren tartja s az egész darab élménnyé nemesül emlékünkben.

A Vigszínház fényes külsőségek között pergette le tegnap első ízben a Metronak ez új nagy slágerét.

Az egész város az UNIO műtérém 1 pengős csodaszép képeiről beszél!

Sveits-bérlház, Plac 43. az udvarban. Fényképfelvételek mindennap este 7-ig.

Amatőr munkák legolcsóbb specális kidolgozása az „UNIO“ laboratóriában.
Állandóan friss fotóképek raktára.

rülő tavaszi takarmányvetőmagvakban általában csak a 100 kat. holdnál kisebb területen gazdálkodó gazdák részesíthetők, homoki borsóból és somkóróból azonban nagyobb, de legfeljebb 500 kat. hold kiterjedésű területű gazdaságoknak is juttatható vetőmag fenti kedvezményes áron, azonban ezeknek azzal a kötelezettségével, hogy a vetőmag egész mennyiségét magtermelésre kötelesek felhasználni.

A kedvezményes áru tavaszi takarmányvetőmagvak a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarától igényelhetők és a kamara által kiállított utalványok alapján a fentiekben jelzett kedvezményes vételárösszegnek lefizetése ellenében vehetők át a szállítással megbízott cégektől. A szállítási történések a vetőmag értékének és a szállítási díjnak utánvételezése mellett is.

Az idő előrehaladott voltára tekintettel, az igénylések bejelentési határidejét április hó 1-ben állapítja meg a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

HREMES VOLT MINISZTERT ORIZETBE VETTÉK

Berlin, márc. 21. Ügyészi utasításra Hermes András dr volt birodalmi közéleti-kezelési miniszter hűtlen kezelés gyanúja címén orizetbe vették. Hermes mint miniszter és mint az egyesült keresztény német paraszt szövetségek elnöke követte el — az ügyészi végzés szerint — a büntető-... cselekményeket.

Meghívó

Zerkovitz Textilművek Részvénytársaság

1932. évi
XXVI. rendes közgyűlései

1933 március hó 31. napján délután 6 órakor Debreczenben, Bethlen u. 32. szám alatti hivatalos helyiségében tartja, melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja

az IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság jelentése az 1932. üzletévről.
2. Az 1932. évi mérleg- és eredményszámla megállapítása, a nyereség hovatartozása és úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottságának a felmentvény megadása iránti határozat.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság 1932. évi tiszteletdíjának

megállapítása.

4. Esetleges indítványok.

Az Igazgatóság.

Figyelmeztetés: A mérleg- és eredményszámla és az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések a részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. Azon részvényesek, kik ezen közgyűlésen alapszabályszerű jogukat gyakorolni kívánják, felhívattak, hogy részvényeiket a hozzá tartozó szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a részvénytársaság pénztáránál (Bethlen ucca 32) letétbe helyezik.

Mérleg: 1932 december 31-én. Vagy: ingatlan és gépberendezés P. 287.743.11, pénzkészletek: P. 3.439.71, váltó: P. 2.888.40, adóskok: P. 63.914.05, készletek: P. 158.822.12, összesen: P. 516.807.39. Teher: részvénytőke: P. 200.000 tartalékok: P. 57.480.21, hitelezők: P. 87.481.70, Zerkovitz A. G. engedményesei: P. 157.543.88, átmeneti tételek: P. 8.827.99, nyereség: P. 5.473.61, összesen: P. 516.807.39. Debreczen, 1932 december 31-én. Az Igazgatóság. Megvizsgálta és helyesnek találta a Felügyelőbizottság.

RÉSZLETEKBE IS LEHET FIZETNI A LEGELŐBÉRHÁTRALÉKOT

A hortobágyi legeltető gazdák között

olyan hír van elterjedve, mintha az 1932. évi legelőbérhátralékot a város házipénztára nem fogadná el részletekben.

Illetékes helyen érdeklődtünk s azt a felvilágosítást kaptuk, hogy akár az 1932. évi, akár régebbi hortobágyi legelőbérhátralékot a város házipénztára akármilyen kis részletekben is elfogad.

Ha tehát valakinek nincs meg az egész tartozása kifizetéséhez szükséges összeg, jól teszi, ha a nála meglévő pénzt azonnal befizeti, mert így a késedelmi kamat befizetésétől a befizetett rész után mentesül.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőzset: Buza: március 14.15—16, május 13.95—96, október 12.17—20, Rozs: március 7.66, május 7.83—84, Tengeri: május 7.60—61, július 8.03—05.

Készárúzet: Buza: tiszai 77 kg 14.80—15.10, 78 kg 15.00—15.25, 79 kg 15.20—15.40, 80 kg 15.35—15.60, felsőtiszai, jászági 77 kg 14.20—14.35, 78 kg 14.35—14.50, 79 kg 14.50—14.65, 80 kg 14.65—14.90. Rozs 7.40—7.50, tak. árpa I. 9.80—9.90, tak. árpa II. 9.60—9.70, sörárpa 10.50—11.00, zab I. 8.80—9.00, zab II. 8.60—8.70, tiszai tengeri 6.95—7.05, korpa 6.15—6.25.

3222/1932. vght. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Kőbányai Polgári Serfőző végrehaj.

tató javára képv. Dr. Fodor Károly ügyvéd 401 pengő 68 fillér követelés és jár. erejéig *püspökladányban* Pöltenberg tábornok utca 8. sz. alatt 1933. évi április hó négy napjának délután négy óráján a budapesti központi kir. járásbíró 1932. évi 208.310. sz. végzésével lefoglalt 1790 pengő 50 fillér becsértékű; butorok, tengeridaráló, mázsa, morzsoló, buza, zsák, szeszitalok hordó, demijonok, poharak, ürmértékek korcsma és üzlet-berendezés, göré, birólag elárvereztetnek.

Püspökladány, 1933. évi február hó 28. napján.

Csanak János,
kir. bír. végrehajtó.

BOMBAPROGRAMMOT BONYOLITANAK LE AZ AMATŐRÖK VASÁRNAP

Vasárnap egy pályán négy amatőr-bajnoki mérkőzés lesz. DMTE—DEAC, DTE—Textil, DVSC—KSE s végül a PMÁV—DKASE. Az idei bajnokjelölt vasárnap utoljára játszik a tavaszi fordulóban Debreczenben, mert minden csapat ellen a PMÁV odahaza játszik. A négyes izgalmas forduló a DVSC pályán kerül lejátszásra.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közzétehetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debreczen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Már most rendezünk olcsó nyárvásárt regényeket, technikai könyveket 60 százalékkal árulja Springer könyv, fotó és papírkereskedése. Fő uccán, 1522—III. 27-ig

Szerelmes Ön?
Levélpapír mappákat igazi elsőrangú minőségben 50 filléres egységárakon szerezheti be Springer könyv, papír, fényképeszeti szaküzletében. 522—V. 28-ig

Alkalmazást keres

Fiatal
jó munkás borbélysegéd alkalmazást keres. Legány u. 5. sz. 611

Alkalmazást nyer

Hónaposnak
főszag mellé fiuk 15—16 évesek felvétetnek. Bellegelő 55. számú tanyán Acsádi ut hatodik kilométernél. 612

Cipészsegéd
felvétetik. Csapó u. 105. Udvarban. 614

Jómunkás
fodrászsegéd azonnal beléphet. Kiss fodrász, Csapó ucca 19. 616

Jómunkás
madrászsegéd azonnal beléphet. Darabos u. 3. 618

Alkalmazást keres

Házvezetőőnök
elmenne intelligens fiatal elvált asszony. Csillag u. 73. ajtó 6. 602

Alkalmazást nyer

Hölgyfodrász
nő felvétetik. Hencz, Mester u. 41. 608

Kézilányok
női konfekcióhoz felvétetnek. Széchenyi ucca 6. szám. Emelet. 617

Bútor

Elköltözés
miatt többféle antik bútor eladó. Széchenyi u. 14., első ajtó. 604

Oktatás

Naményi
Gyors- és Gépíróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Olcsó tandíj. Piac u. 26-b. Gambrius átjáró. 1382—IV. 3-ig

Vegyés

Teavaj
pasztőrözött tejből készült, mindíz friss, 10 de-os csomagolásban ismét kapható. Cím a kiadóban. 1198 V. V.

Ajánlat

Gazdasági

vetőmagvak kaphatók Deutsch Albert és Fia magkereskedésében. 479-IV. 12-ig

Szőlővessző
gyökeres és porbujtás olcsón kapható. Biró, Debreczen, Szávay ucca. 938—III. 23-ig.

Tégla

száraz, frissen égetett bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon sz. 23-18. 1701 30-ig

Kiadó lakás

Áprilisra
szoba, konyha, májusra két uccai fürdőszobás lakás. Garai 25. 575

Kiadó lakás

Olesón
kiadó május 1-re az Árpád tér 47. sz. alatti 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel és üzlet-helyiséggel. 418

2 vagy 3 szobás uccai lakás kiadó. Csokonai 32. 605

Kiadó lakás

Kiadó lakás.
Garay ucca 18. sz. három szoba és komplett felszerelt mellékhelyiségekkel álló lakás 1933 május 1-től, megtekinthető délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig. Értekezni lehet Simonyi ut 4. Tel. 30—99. 1908

Háromszobás
komfortos uccai lakás központi fűtéssel a Bika bérházban májusra kiadó. 387

Kiadó
3 szobás lakás fürdőfelszereléssel Fűvészkert u. 10. 398

Uccai
háromszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó, Miklós 18. 598

Átadó lakás.
3 szobás, fürdőszobás, főuccai garzonlakás — hosszabb bérleti szerződéssel átadó, esetleg — bútorozva nyárári al-bérletbe kiadó. Érdeklődők forduljanak — Grósz. Kar u. 19. 607

Átadó üzlet, vendéglő
lakással vagy anélkül azonnal kiadó. Virág u. 1. szám. 603

Bútorozott szoba

Bútorozott
szoba a központban. — két személyre rövid időre is kiadó. Alkalmos vidékieknek, kik a hővizet igénybe akarják venni. Arany János u. 56. sz. Ujabb épület, — balra első lépcső. 564-III-21-25.

Gazdasági termények

Lucernamag
elismert arankamentes, Magos (Monti ezredes) ucca 11. 619

Ingóság eladás

Nappali szoba
és ebédlő butorberendezés rendkívül finom kivitelben, jó állapotban olcsó áron eladó Ferenc József ut 34. II. emelet 10. sz. alatt. Megtekinthető délután 3—5 óra között. 439

Vízirtály
500, 600 és 1000 literes, 200 kg. mázsa, mákdaráló, varrógép eladó. Hatvan 34. 595

Eladó
teljes méhészeti felszerelés három méhcsaláddal, 30 nagy kaptárral jutányos ártért. Nagy Sándor asztalosmesternél. Derecske, 615

Kereslet

Istálló
keresek lehetőleg a városban 4—5 tehén részére. Cím: Széchenyi ucca 43. Neumann Lajos. 507

Eladó ház

Sarok u. 12.
számú ház eladó.

Eladó ház hely

Széchenyi
ut 1. számú telek parcellázva is eladó. Érdeklődni lehet dr. Debreczeni, Király u. 4. 1.21-IV-ig.

Eladó föld

Eladó
11 kat. hold föld az Otdódon város és kövesut közelébe, Miklós u. 36. 606

Felolvas szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.